

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่ อำเภอแม่เมว ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมว
จังหวัดลำปาง

คำนำ

โครงการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอแม่เมาะ เป็นนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการเกษตร เป็นแกนหลักในการนำศักยภาพของตนเองและท้องถิ่นเข้ามาร่วมกำหนดอนาคต โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน โดยการทำเวทีตำบล เวทีหมู่บ้านและเวทีโครงการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยให้เกษตรกรหรือชุมชนเป็นจุดศูนย์กลางในการพัฒนาการเกษตรและแสดงออกเป็นรูปธรรมได้ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานของการพึ่งตนเองและการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

การจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอแม่เมาะครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สวนป่าแม่เมาะ, สวนป่าแม่จาง สถานีอนามัยทุกสถานี สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่เมาะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง สำนักงานที่ดินอำเภอแม่เมาะ ที่ว่าการอำเภอแม่เมาะ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดลำปาง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแม่เมาะ และทีมงานของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ
จังหวัดลำปาง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	๑
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	
๑.๒ อาณาเขต	
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ฤดูกาล	
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	
๔. เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๑๓
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๓
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๓
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	๑๔
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๓๑
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๑
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๒
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๒
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๕
บรรณานุกรม	๔๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงเขตการปกครอง	๒
๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง	๒
๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล	๖
๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๗
๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๐
๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๐
๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑
๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๑
๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๓
๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๓
๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๓
๑๔ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๔
๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๔
๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๔
๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๕
๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๕
๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๖
๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๖
๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๖
๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๕
๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๗
๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๘
๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๘
๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๘
๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๐
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๑
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๓๒
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๓
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี พ.ศ.๒๕๖๘	๓๖
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๘
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๙
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอแม่เมาะ	๓๙
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการที่ ๑	๔๒
๓๗	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการที่ ๒	๔๓
๓๘	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๕

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๕
๕	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ	๘
๖	แผนที่แสดงแหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๑๑
๗	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๒
๘	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๓๑
๙	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๒
๑๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๓
๑๑	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๓๖
๑๒	แสดงวิธีการตลาดอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	๓๗
๑๓	แผนที่แสดงตำแหน่งโรงสีข้าว อำเภอแม่เมาะ	๓๘
๑๔	แผนที่แสดงยุทธศาสตร์ ยกระดับห่วงโซ่คุณค่า “ข้าวแม่เมาะ”สู่เกษตรมูลค่าสูง	๔๑

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๑ แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบลบ้านดง	ตำบลนาสัก	ตำบลจางเหนือ	ตำบลแม่เมาะ	ตำบลสบป่าด
๑	หัวฝาย	แม่จาง	ปงแท่น	หัวเป็ด	สบป่าด
๒	บ้านดง	ปางปวย	นาแซ	หัวยรากไม้	สบเต็น
๓	ท่าสี่	วังน้ำตอง	กอรวก	หางสูง	สวนป่าแม่จาง
๔	จำปุย	นาสัก	บ้านทาน	เมาะสถานี	สบเมาะ
๕	บ้านกลาง	ใหม่รัตนโกสินทร์	วังตม	ปงชัย	หัวยรากไม้
๖	แม่ส้าน	สบจาง	นาสันติราษฎร์	หัวยคิง	ปงตันปิ่น
๗	สวนป่าแม่เมาะ	แม่หลวง	จางเหนือพัฒนา	ใหม่นาแหม	แม่เกียง
๘	หัวฝายหลายทุ่ง	ช่วงม่วง	บ้านหาดประชาสามัคคี	เมาะหลวง	ใหม่ฉลองราช
๙		ทุ่งเลางาม		เวียงสวรรค์	
๑๐				ใหม่มงคล	
๑๑				ใหม่นาแหม	
๑๒				เวียงหงส์ล้านนา	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

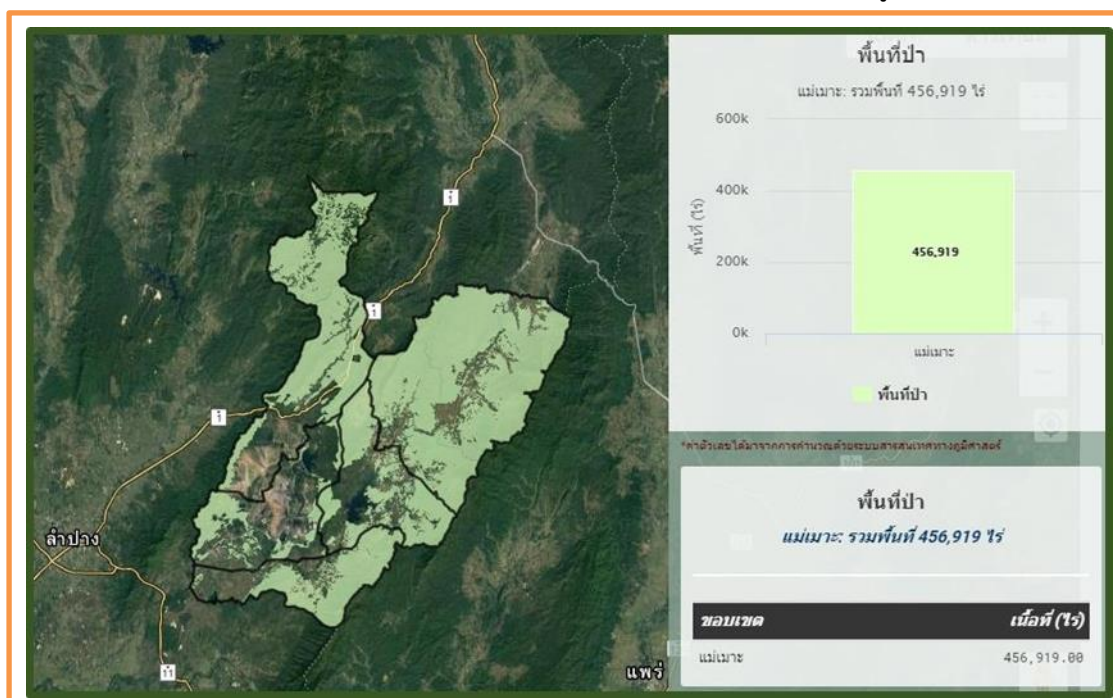
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
บ้านดง	๑๑๒,๑๒๕	๑		๘	๒,๒๑๖
นาสัก	๘๒,๒๖๘	๑		๙	๒,๐๕๙
จางเหนือ	๒๕๐,๐๐๐	๑		๘	๑,๗๒๕
แม่เมาะ	๗๓,๓๑๒		๑	๑๒	๘,๖๕๕
สบป่าด	๗๙,๖๗๐	๑		๘	๓,๐๑๖
รวม	๕๘๗,๓๗๕			๔๕	๑๗,๖๗๑

ที่มา : ท้องถิ่นอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ.๒๕๖๖

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอแม่เมาะ เป็นเมืองในหุบเขารูปแอ่งกระทะรายล้อมด้วยเทือกเขาสูงชัน บางส่วนผุดเป็นแนวหินแกรนิตบนเทือกเขาฝิ่ปันน้ำด้านตะวันตกในบางยุคเกิดการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกอย่างรุนแรงจนทำให้เกิดแอ่งที่ราบขนาดใหญ่และทิวเขามากมายทับซ้อนกัน เมื่อผ่านกาลเวลามายาวนานส่วนที่เป็นแอ่งก็กลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ เกิดการทับถมของตะกอนดินและซากพืชซากสัตว์จนเป็นผืนดินที่ราบแหล่งน้ำมัน และถ่านหินลิกไนต์ มีพื้นที่ ป่าไม้โดยประมาณ ๕๒๘,๐๒๘ ไร่ อาจจำแนกตามลักษณะ ของพืชพรรณ ป่าเบญจพรรณ หรือเรียกว่า "ป่าผสมผลัดใบ" หรือ "ป่าโปร่งผสม" ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดของอำเภอหรือ ป่าเบญจ พรรณที่ไม่มีไม้สักขึ้นอยู่ทั่วไป เรียกว่า "ป่าสัก" ถ้าเป็นที่ราบหรือบริเวณเชิง เขาที่มีดินค่อนข้างแห้งหรือเป็นดินกรวดลูกรัง จะมีป่าแดงหรือป่าแพะ

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

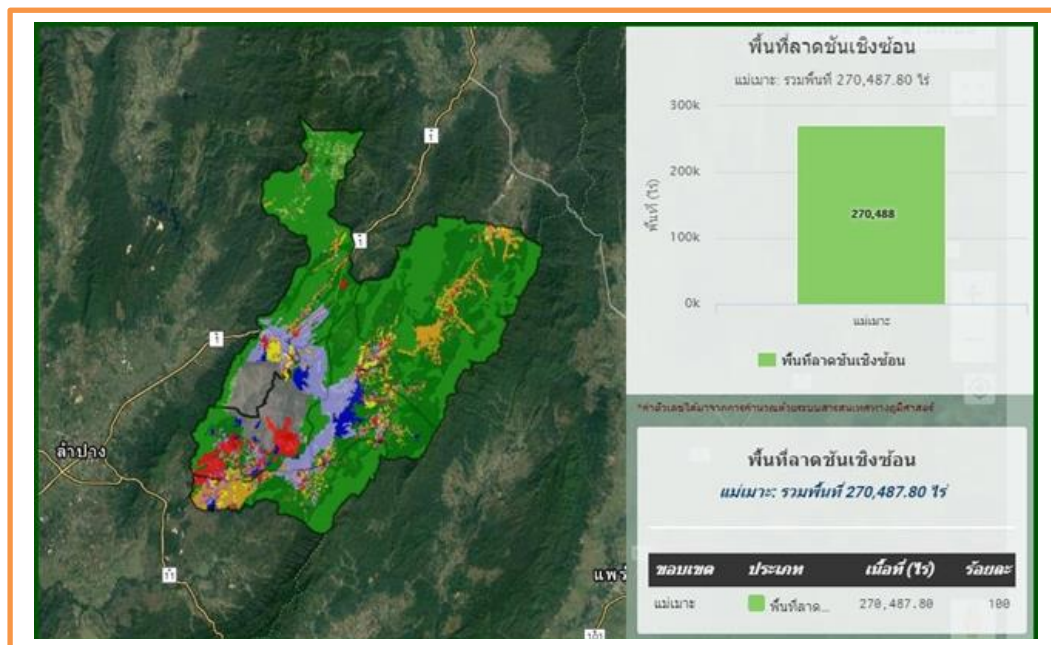
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
บ้านดง	๑๑๒,๑๒๕	๑๑๓,๕๕๕	๙๘.๗
นาสัก	๘๒,๒๖๘	๕๙,๔๗๑	๗๒.๒
จางเหนือ	๒๕๐,๐๐๐	๒๐๓,๙๑๐	๘๑.๕
แม่เมาะ	๗๓,๓๑๒	๒๘,๐๒๑	๓๘.๒
สบป่าด	๗๙,๖๗๐	๕๑,๙๒๓	๖๕.๑
รวม	๕๘๗,๓๗๕	๔๕๖,๙๒๐	๗๗.๗

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ .๒๕๖๖

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอแม่เมาะ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒๖๘.๘๐ เมตร พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปยาวรี ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทั่วไป ทอดตัวยาวตามแนวทิศเหนือไปทางทิศใต้ของจังหวัด มีพื้นที่เป็นที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่งแหล่งถ่านลิกไนต์มีแนวชั้น ติดต่อกันยาวไปตามลำห้วยในแอ่งแม่เมาะ

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอแม่เมาะมีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : สบปราบ

ลักษณะเด่น : ดินเหนียวหรือดินร่วน ที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหิน พื้นลึก ๕๐ - ๘๐ ซม. ดินมีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐ % เป็นดินต้น มี การระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึง ปานกลาง pH ๕.๐-๗.๕

ปัญหา : ดินต้นมากมีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง ถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่ เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินต้นถึงต้นมาก และสภาพพื้นที่มีความลาดเทสูงเป็นส่วนใหญ่

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่ ปัญหาดินต้นมีลูกรังหรือเศษหินปะปนเนื้อดินมาก เลือกดินที่มีความลึกปานกลางถ้าเป็นดินต้นควรมีเนื้อดินบนหนาไม่น้อยกว่า ๑๕ ซม. และเลือกพืชไร่รากตื้นถึงรากหยั่งลึกปานกลางมา

ปลูก ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือใส่วัสดุปรับปรุงดิน เช่นกากถั่วลิสง แกลบ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร อัตรา ๒-๓ ตัน/ไร่

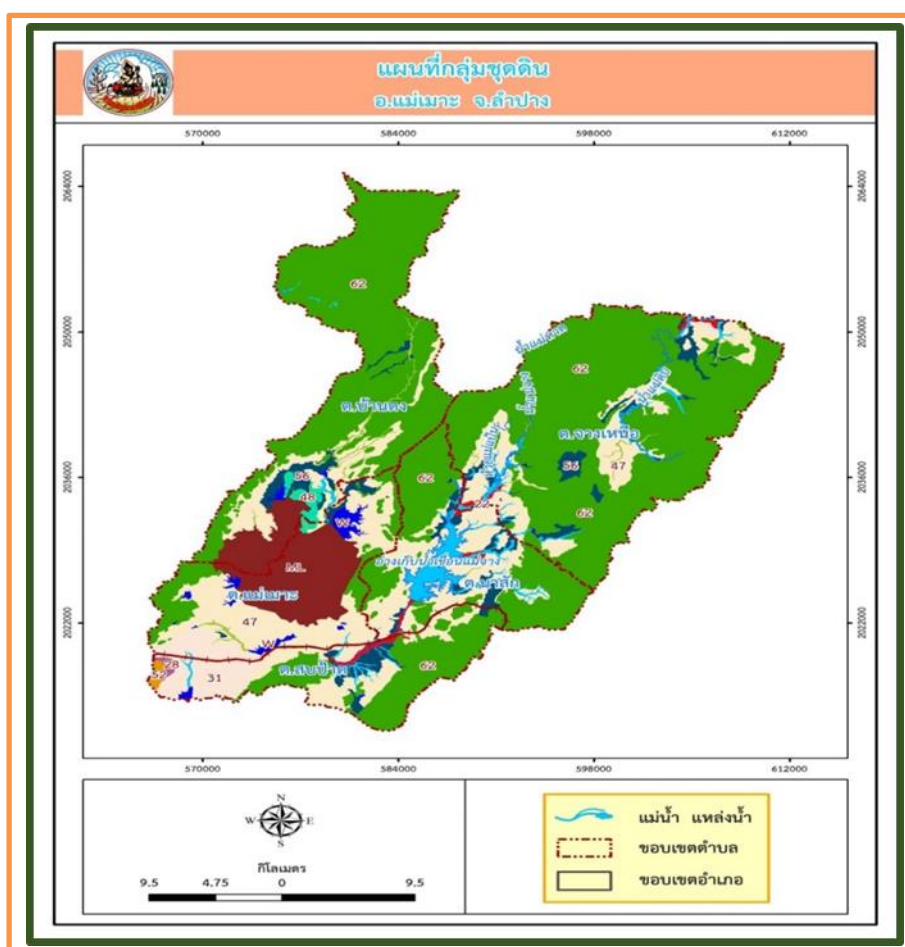
๒) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % นี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่ กระจายกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น ที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหา : พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า ๓๕ % มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ : ดินกลุ่มที่ ๖๒ มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน มีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕ % ยากต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ควรเป็นการใช้ประโยชน์ในเชิงอนุรักษ์หรือทางด้านวนเกษตร

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอแม่เมอะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา ลักษณะภูมิประเทศตอนกลางของแอ่งแม่เมาะ โดยแบ่งตามธรณีสัณฐานได้เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำปัจจุบัน ได้แก่ บริเวณที่ราบลุ่มสองฝั่งน้ำ เช่น น้ำแม่เมาะ น้ำแม่ขาม และห้วยต่าง ๆ เช่น ห้วยหลวง ห้วยทราย ห้วยคิง และห้วยเป็ด มีระดับความสูงประมาณ +๓๐๐ ถึง +๓๒๐ เมตร พื้นที่เป็นแนวแคบ ๆ ขนาดกับลำน้ำและเอียงเทหาลำน้ำ ปัจจุบันพื้นที่ราบลุ่มนี้ยังคงสภาพเดิมเฉพาะบริเวณนอกเขตการใช้ประโยชน์ของ กฟผ.แม่เมาะ ได้แก่ สองฝั่งน้ำแม่เมาะด้านเหนือบริเวณบ้านดง บ้านหัวฝาย และด้านใต้บริเวณบ่่างทางสูงจนจรดอ่างเก็บน้ำแม่เมาะ ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอแม่เมาะขึ้นอยู่กับ อิทธิพลของ มรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้ง จากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทย ในช่วง ฤดูหนาวทำให้มีอากาศเย็นและแห้ง มีหมอกลงหนาแน่นในพื้นที่ กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนตกทั่วไปแต่ปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อภาคการเกษตร และตกน้อยลงทุกปี ดินไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ไม่มีน้ำเพียงพอในการกักเก็บเพื่อการอุปโภคและ บริโภคประกอบกับภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะ จึงทำให้มีอากาศร้อนถึงร้อนมากในช่วงฤดูร้อน และมีเหมืองแร่ขนาดใหญ่อยู่ในพื้นที่จึงได้มีผลกระทบด้านสภาพภูมิประเทศที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมจากการทำเหมืองแร่ ความร้อนและฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการทำอุตสาหกรรมในเหมืองแร่ ส่งผลให้เกิดมลภาวะที่ไม่พึงประสงค์ในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ แบ่งได้เป็น ๓ ฤดู

มีสภาพภูมิอากาศค่อนข้างอบอ้าวและหนาวจัดในฤดูหนาว มีฝนตกเนื่องจากพื้นที่จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุม ๓ ฤดูฤดูร้อน อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ในช่วงกลางวันจะมีอากาศร้อนอบอ้าว แดดจัด และอากาศจะเย็นลงเล็กน้อยในช่วงเวลากลางคืน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง ๓๕ – ๔๓ องศาเซลเซียส ฤดูฝน อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน – ตุลาคม ฝนตกต้องตามฤดูกาล แต่ในบางปีจะมีฝนแล้งฤดูหนาว อยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ในช่วงเช้าอากาศหนาวเย็น มีเมฆหมอกปกคลุม ช่วงกลางวันอากาศเย็นสบาย ส่วนตอนกลางคืนอากาศจะหนาวเย็นมาก อุณหภูมิอยู่ในช่วง ๘ – ๒๒ องศาเซลเซียส โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน			←		→							
ฤดูฝน						←				→		
ฤดูหนาว	←	→									←	→

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอแม่เมาะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๑๖.๑๓ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกรกฎาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๒.๒๕ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กรกฎาคม โดยมีปริมาณ ๑๙๔.๙๐ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๑,๑๔๗.๔๔	๙๐๐	๖๐-๘๐	ก.ย.	≥๓๖	≤๑๔	๒๖-๒๗
๒๕๖๕	๑,๓๔๘.๑๘	๑,๓๐๐	๑๑๕	ส.ค.-ก.ย.	≥๓๙	≤๑๖	๒๖-๒๖.๗
๒๕๖๖	๑,๑๙๙.๖๔	๑,๑๐๐	๖๐-๘๐	ก.ย.	≥๓๖	≤๑๔	๒๖.๗
๒๕๖๗	๑,๓๓๗.๐๙	๑,๓๐๐	๑๐๑	ก.ย.	≥๓๔	≤๒๑.๔	๒๖.๘
๒๕๖๘	๑,๕๐๒.๘๙	๑,๓๐๐	๑๐๕	ก.ย.	≥๓๘	≤๑๑	๒๖.๘

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลน้ำระดับจังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอแม่เมาะมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

เนื่องจากอำเภอแม่เมาะมีอุตสาหกรรมเหมืองแร่ จึงทำให้การคมนาคมสะดวก การเดินใช้เส้นทางเดินรถ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตรระหว่างอำเภอตำบลและหมู่บ้านโดยมีเส้นทางหลักจากอำเภอแม่เมาะเชื่อมต่อกับ ๕ ตำบล จำนวน ๒๐ สายหลัก

- ๑ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข (๑๓๔๘) สายบ้านผาลาด - บ้านหางสูง
- ๒ ถนนทางหลวงชนบท (สายบ้านปงชัย - บ้านแม่เมาะสถาน
- ๓ ถนนทางหลวงชนบท ลป.๗๐๖๙ สายบ้านปงชัย - บ้านหางสูง
- ๔ ถนนทางหลวงชนบทสายห้วยรากไม้- ห้วยเสือ
- ๕ ถนนทางหลวงชนบทสายแม่เมาะ - หนองบอม
- ๖ ถนนเข้าวัดทางสูง
- ๗ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ สาย นครสวรรค์- เชียงราย
- ๘ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านดง - ห้วยคิง
- ๙ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านสบป่าด - แม่จาง
- ๑๐ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านสบป่าด - แม่เมาะ
- ๑๑ ถนนทางหลวงชนบทสายแม่เมาะ - สบจาง
- ๑๒ ถนนทางหลวงชนบทสายสบป่าด - แม่จาง
- ๑๓ ถนนทางหลวงชนบทสายสบป่าด - แม่เมาะ
- ๑๔ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านกอรก - บ้านจี้วาม
- ๑๕ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านใหม่ - ปางปวย
- ๑๖ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านใหม่ - สบจาง
- ๑๗ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านใหม่รัตนโกสินทร์- บ้านกอรก
- ๑๘ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านใหม่รัตนโกสินทร์ -บ้านกอรก - บ้านจี้วาม
- ๑๙ ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านใหม่รัตนโกสินทร์-บ้านกอรก
- ๒๐ ถนนทางหลวงชนบทสายสวนป่า - วังตม

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๕)

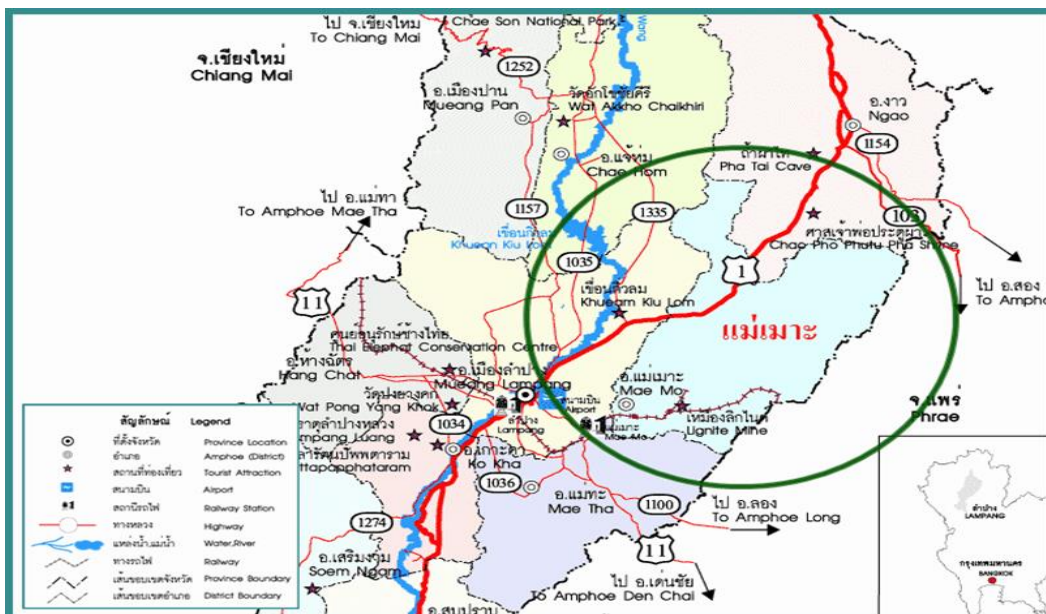
ทางรถไฟ สถานีรถไฟแม่เมาะ (อังกฤษ: Mae Mo Railway Station) เป็นสถานีรถไฟประจำอำเภอแม่เมาะ เป็นสถานีรถไฟชั้น ๒ ในเส้นทางรถไฟสายเหนือ ตั้งอยู่ที่บ้านแม่เมาะ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๖๐๙.๑๖ กิโลเมตร อยู่ระหว่าง สถานีรถไฟแม่จาง และ สถานีรถไฟศาลาพาลาด ใช้สัญญาณแบบประแจกลสายลวดพร้อมสัญญาณทางปลา ไม่มีสัญญาณเตือนใช้ห้วงทางสะดวกใช้ห้วงทางสะดวก เป็นสถานีหลักประจำของขบวนรถด่วน ๕๑ กับรถเร็ว ๑๐๒ เมื่อขบวนรถตามเวลา(สถานการณ์เดินรถตามปกติ)

สถานีรถไฟปางปวย (อังกฤษ: Pang Puai Railway Station) เป็นสถานีรถไฟระดับ ๓ อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๕๙๑.๐๗ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บ้านปางปวย หมู่ที่ ๒ ตำบลนาสัก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เป็นสถานีหลักประจำของขบวนรถด่วนพิเศษดีเซลราง ๘ และรถท้องถิ่น ๔๐๗ เมื่อขบวนรถตามเวลา

ที่หยุดรถไฟห้วยรากไม้ (อังกฤษ: Huai Rak Mai Railway Station) เป็นที่หยุดรถไฟเดิมมาตั้งแต่อดีต โดยปัจจุบันซึ่งมีขบวนรถจอดเพียง ๒ ขบวน คือรถท้องถิ่น ๔๐๗(ขาขึ้น)และ๔๐๘(ขาล่อง) โดยอยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพเป็นระยะทาง ๖๑๔.๑๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บ้านเวียงสวรรค์ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยที่หยุดรถไฟนี้มีเอกลักษณ์อยู่ช่วงเนินลงในขบวนรถเที่ยวขึ้น และเนินขึ้นในรถเที่ยวล่อง ที่มีความสวยงามของลักษณะภูมิประเทศ

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ คีวรถตู้แม่เมาะ จำนวน ๑ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ท่ารถแม่เมาะโดยมีต้นทางจากแม่เมาะอยู่หน้าไปรษณีย์อำเภอแม่เมาะ ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

ทางหลวงหมายเลข ๑ สายลำปาง - เชียงราย พอถึงหลักกิโลเมตรที่ ๖๐๑ เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๑ สายลำปาง - อำเภอเด่นชัย ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๐ เลี้ยวซ้ายเข้าถนนพหลโยธิน - แม่เมาะ อีก ๑๐ กิโลเมตร จะถึงที่ว่าการอำเภอแม่เมาะ และไปอีก ๖ กิโลเมตร ก็จะถึงโรงไฟฟ้าแม่เมาะ

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

อำเภอแม่เกาะเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้ (ภาพที่ ๑๐)

๑. ลำห้วยแม่เกาะผ่านหมู่ที่ ๑,๒,๓ และ ๔
๒. ลำห้วยแม่คำไหลมาจากบ้านหวดอำเภอวัง มารวมกับลำห้วยแม่เกาะที่หมู่ ๓
๓. ลำห้วยแม่ทุ ไหลมาจากหมู่ที่ ๔ รวมกับห้วยแม่เกาะที่หมู่ ๓
๔. ลำห้วยลองไหลผ่านบ้านดง หมู่ ๒
๕. ลำห้วยจำบอน ไหลผ่านหมู่ ๗
๖. ลำห้วยแม่ส้าน ไหลผ่านหมู่ที่ ๖ ลงสู่ อำเภอแจ้ห่ม
๗. ลำห้วยบ้านกลาง ไหลผ่าน หมู่ ๕ ลงสู่อำเภอเมืองลำปาง
๘. ลำห้วยแม่จาง ไหลมาจากหมู่ที่ ๓ ลงสู่ฝายกักเก็บน้ำในหมู่ ๓ และหมู่ ๒ และลงเขื่อนเก็บน้ำแม่จาง กฟผ.แม่เกาะ ส่วนใหญ่ใช้ได้ในช่วงฤดูฝนเพื่อไว้ทำนา
๙. ห้วยแม่ตึบ ไหลมาจากบ้านหาด หมู่ที่ ๒ ลงสู่ฝายกักเก็บน้ำในหมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูฝน
- ๑๐.ลำห้วยแม่ฝ้ายไหลจากเขาสูงอ่างแม่ฝ้ายหมู่ที่ ๑ เก็บกักน้ำเมื่อทำนา และฤดูแล้งใช้ปลูกพืชผัก
- ๑๑.แม่ป้อน อยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๒.น้ำแม่จาง ไหลมาจากตำบลนาสัก ไหลผ่านหมู่๑,๒,๔,๖,๗ และไหลผ่านไปบ้านหัวเสือ อำเภอแม่ทะ ลำน้ำสายนี้จะใช้ประโยชน์ในการทำเกษตรน้อย เนื่องจากจะอยู่ทางตอนล่างของพื้นที่ทำการเกษตร ชาวบ้านนำไปใช้ในด้านอุปโภคและบริโภคและปลูกพืชผักสวนครัวเล็ก ๆ น้อย ๆ และปลูกพืชไร่ เช่น หอม กระเทียม บ้างแต่ไม่มาก
- ๑๓.ห้วยผาหยาด อยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๔.ห้วยบ้านเก่า อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๕.ห้วยป่าขุย อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือบ้านปางต้นปิน หมู่ที่ ๖
- ๑๖.ห้วยน้ำจำ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๗.ห้วยตาด อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๘.ห้วยแม่ปาด อยู่ทางทิศใต้บ้านสบป่าด หมู่ที่ ๑
- ๑๙.ห้วยแม่เต็น อยู่ทางทิศตะวันออกบ้านสบเต็น หมู่ที่ ๒
- ๒๐.ห้วยเกี้ยงหลวง อยู่ทางทิศใต้บ้านแม่เกี้ยง หมู่ที่ ๗
- ๒๑.ห้วยป่าคำ อยู่ทางทิศใต้บ้านแม่เกี้ยง หมู่ที่ ๗
- ๒๒.ห้วยจำตื้นตั้ง อยู่ทางทิศตะวันตกบ้านห้วยรากไม้ หมู่ที่ ๕
- ๒๓.ห้วยต้นม่วง อยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลสบป่าด
- ๒๔.ห้วยปู่จั่ว อยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลสบป่าด
- ๒๕.จำกอก อยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลสบป่าด
- ๒๖.ห้วยน้ำขาว อยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลสบป่าด
- ๒๗.ห้วยแม่จางเลา อยู่หมู่ที่ ๖,๙ ตำบลนาสัก
- ๒๘.น้ำแม่จาง ไหลผ่านหมู่ที่ ๖,๙ ตำบลนาสัก
- ๒๙.ห้วยแม่ฝ้าย อยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลนาสัก

๓๐. ห้วยแม่หลวง อยู่หมู่ที่ ๓,๔,๕,๗ ตำบลนาสัก
 ๓๑. ห้วยแม่เมาะ อยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๒. อ่างเก็บน้ำแม่เมาะ อยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๓. ห้วยแม่เมาะ อยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๔. ห้วยคิง อยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๕. ห้วยทราย อยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๖. อ่างเก็บน้ำห้วยเป็ด อยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๗. อ่างแม่เมาะ อยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๘. ห้วยขมิ้น อยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เมาะ
 ๓๙. ห้วยไคร้ อยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่เมาะ
 ๔๐. ห้วยปงชัย อยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่เมาะ

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูละบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	เขื่อนแม่จาง	นาสัก	๑๑๒	๑๐๘.๕	๑.๖ ล้าน
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง	บ้านดง	๑๔.๗	๓.๐๒	
๓	อ่างเก็บน้ำหนองมะแปบ	สบป่าด	๒.๙๕	๒.๙๕	๒๐๐๐
๔	เขื่อนห้วยทราย	แม่เมาะ	๒.๐๙	๒.๐๙	โรงไฟฟ้าแม่เมาะ
๕	เขื่อนห้วยเป็ด	แม่เมาะ	๑.๘๕	๑.๘๕	โรงไฟฟ้าแม่เมาะ
๖	เขื่อนห้วยคิง	แม่เมาะ	๑.๔๓	๑.๔๓	โรงไฟฟ้าแม่เมาะ
๗	เขื่อนห้วยคิงตอนบน	แม่เมาะ	๑.๖	๑.๖	โรงไฟฟ้าแม่เมาะ

ที่มา : สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน), พ.ศ.๒๕๕๕

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	บ้านดง			๑๓			๑๓	๐.๙๙	๒๐๐๐
๒	นาสัก	๒		๓๖			๓๘		๕๐๐๐
๓	จางเหนือ	๕					๕		๕๐๐๐
๔	สบป่าด	๕				๑	๖	๐.๖	๓๑๙๐
๕	แม่เมาะ	๔					๔		โรงไฟฟ้าแม่เมาะ

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ.๒๕๖๗

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจั่ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	บ้านดง	๒๐๑	๒๐๑	๐	๐	๒๐๑	๒๐๑
๒	นาสัก	๒๒๗	๒๒๗	๐	๐	๒๒๗	๒๒๗
๓	จางเหนือ	๑๘๘	๑๘๘	๐	๐	๑๘๘	๑๘๘
๔	สบป่าด	๙๙	๙๙	๐	๐	๙๙	๙๙
๕	แม่เมาะ	๔๒๙	๔๒๙	๐	๐	๔๒๙	๔๒๙

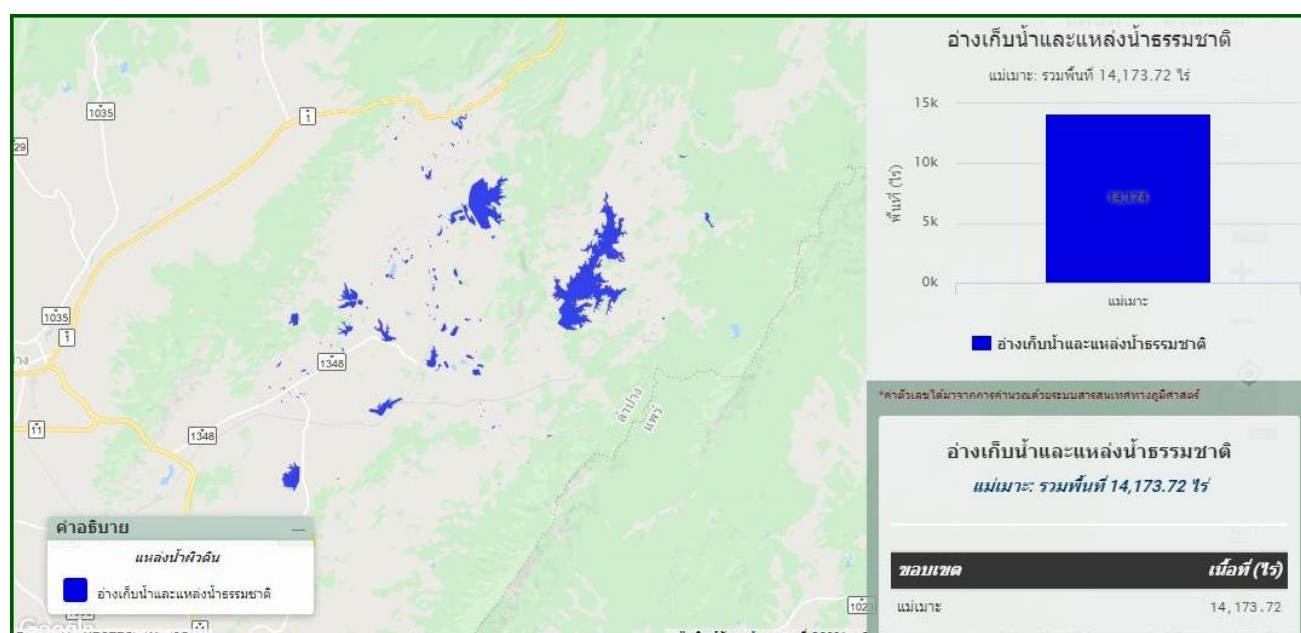
ที่มา : ประมงอำเภอแม่เมาะ , พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	บ้านดง	๐	๑	๑
๒	นาสัก	๐	๓	๓
๓	จางเหนือ	๐	๐	๐
๔	สบป่าด	๑	๕	๖
๕	แม่เมาะ	๑	๒	๓

ที่มา : ชลประทานลำปาง , พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๖ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

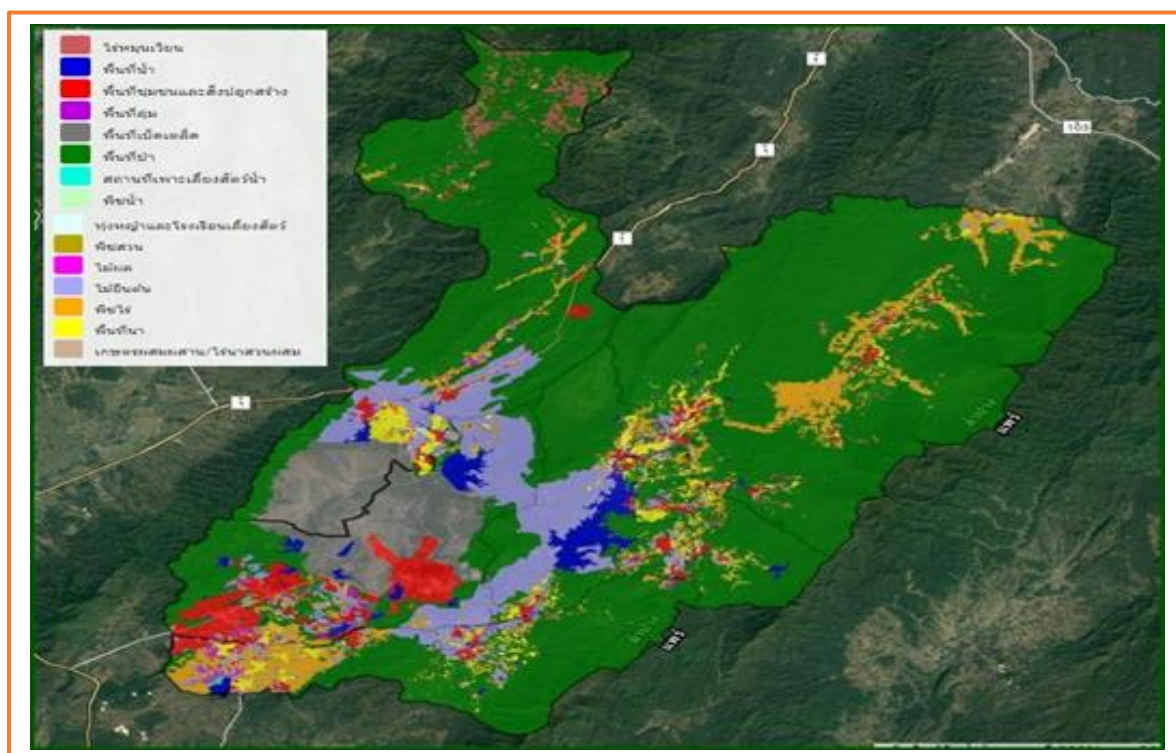
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอแม่เกาะ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าจำนวน ๕๒,๓๒๕ ไร่ร้อยละ ๖๔.๓๒ รองลงมาคือพืชไร่จำนวน ๑๐,๓๗๓ ไร่ ร้อยละ๑๒.๗๕ และพื้นที่นาจำนวน ๕,๕๙๘ ไร่ ร้อยละ๖.๘๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่เกาะ จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเภทเนื้อที่	จำนวนไร่	ร้อยละ
๑	พื้นที่ป่า	๕๒,๓๒๕	๖๔.๓๒
๒	พืชไร่	๑๐,๓๗๓	๑๒.๗๕
๓	ไม้ยืนต้น	๖,๙๖๔	๘.๕๖
๔	พื้นที่นา	๕,๕๙๘	๖.๘๘
๕	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๘๘๙	๓.๕๕
๖	ไม้ผล	๑,๔๗๘	๑.๘๑
๗	พื้นที่น้ำ	๑,๑๒๔	๑.๓๘
๘	ไร่มวนเวียน	๒๗๐	๐.๓๓
๙	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๗๖	๐.๒๑
๑๐	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๑๕	๐.๑๔
๑๑	ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๔	๐.๐๒
๑๒	พื้นที่ลุ่ม	๑๔	๐.๐๑
๑๓	พื้นที่น้ำ		

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒)

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอแม่เมาะ ประชากรมีอาชีพหลักคือ รับจ้าง มีพื้นที่การเกษตร ๕๕,๐๔๐ไร่ (ร้อยละ๙.๓๓ ของพื้นที่อำเภอ) โดยไม่มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทานเลย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลพืชของอำเภอแม่เมาะ ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่) อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง							
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	มันสำปะหลัง	ข้าวโพด	ลำไย	สับปะรด	ผัก	รวม
บ้านดง	๗,๓๓๔	๒,๓๘๓.๕๙	-	๑,๖๔๘.๑๔	๔๒.๕	๑๓๐	-	๔,๒๐๔.๒๓
นาสัก	๘,๔๕๕	๔,๔๓๒.๓๙	๒๗.๔๗	๔,๐๕๘.๓๓	๑๐.๗๕	-	๖	๘,๕๓๔.๙๔
จางเหนือ	๑๙,๕๑๑	๓,๔๔๘.๔๐	๑,๒๕๘.๒๕	๑๕,๐๑๖.๘๖	๗๗	-	-	๑๙,๘๐๐.๕๑
แม่เมาะ	๓,๔๕๕	๗๖๕.๖๐	๕๕๖.๙๔	๑,๑๑๕.๗๐	๔๖.๕	-	๔๙	๒,๕๓๓.๗๔
สบป่าด	๑๗,๒๔๗	๔,๒๕๘.๘๐	๑,๔๓๙.๗๕	๕,๔๙๙.๙๒	๓๓๙	-	๓๘	๑๑,๕๗๕.๔๗
รวม	๕๖,๐๐๒	๑๕,๒๘๘.๗๖	๓,๒๕๒.๔๐	๒๗,๓๓๘.๙๕	๕๑๕.๗๕	๑๓๐	๙๓	๔๖,๖๔๘.๘๖

ที่มา:ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
บ้านดง	๓๖๗	๑๒๖	-	๔๒	๗	๓๔๕	๒	๑	๒
นาสัก	๕๗๙	๘๘	-	๑๕๓	๔๐	๕๖๑	๖	-	๑
จางเหนือ	๓๓๙	๘๒	-	๑๑๔	๒๔	๓๒๔	๑	-	-
แม่เมาะ	๕๕๐	๑๒๗	-	๔๖	๖	๕๓๐	๑๓	๖	๑
สบป่าด	๑๘๒	๑๒๖	-	๑๒	๑๐	๑๕๗	๑๔	๓	๑
รวมทั้งหมด	๒๐๑๗	๕๔๙	-	๓๖๗	๘๗	๑,๙๑๗	๓๖	๑๐	๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่เมาะ,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
บ้านดง	๒๐๑	-	-	-	๒๐๑	-	-
นาสัก	๒๒๗	-	-	-	๒๒๗	-	-
จางเหนือ	๑๘๘	-	-	-	๑๘๘	-	-
แม่เมาะ	๙๙	-	-	-	๙๗	-	๒
สบป่าด	๔๒๙	-	-	-	๔๒๙	-	-
รวมทั้งหมด	๑,๑๔๔	-	-	-	๑,๑๔๒	-	๒

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

- ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

อำเภอแม่เมาะ มีประชากรทั้งสิ้น ๓๘,๔๘๔ คน จำนวนครั้วเรือน ๑๗,๖๗๑ ครั้วเรือน แบ่งเป็น ชาย ๑๙,๖๔๖ คน หญิง ๑๘,๘๓๘ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือน ทั้งหมด	ครั้วเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านดง	๒,๒๑๖	๘๕๙	๒,๔๗๙	๒,๔๓๘	๔,๙๑๗
๒	นาสัก	๒,๐๕๙	๑,๐๓๑	๓,๑๗๘	๓,๐๗๙	๖,๒๕๗
๓	จางเหนือ	๑,๗๒๕	๑,๑๙๓	๒,๖๙๕	๒,๖๕๔	๕,๓๔๙
๔	แม่เมาะ	๘,๖๕๕	๑,๑๐๙	๗,๕๒๙	๗,๘๓๕	๑๕,๓๖๔
๕	สบป่าด	๓,๐๑๖	๑,๐๑๕	๓,๗๖๕	๓,๘๓๒	๗,๕๙๗
รวม		๑๗,๖๗๑	๕,๒๐๗	๑๙,๖๔๖	๑๘,๘๓๘	๓๘,๔๘๔

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอแม่เมาะ,พ.ศ.๒๕๖๖

๒) หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๔๐๔.๐๐	๒๙.๒๗
๕๖ – ๖๕ ปี	๑,๖๑๖.๐๐	๓๓.๖๙
๔๖ – ๕๕ ปี	๑,๑๒๘.๐๐	๒๓.๕๒
๓๖ – ๔๕ ปี	๔๗๕.๐๐	๙.๙๐
๒๖ – ๓๕ ปี	๑๖๖.๐๐	๓.๔๖
๑๘ – ๒๕ ปี	๗.๐๐	๐.๑๕
รวม	๔,๗๙๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร ,พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๐๕๕	๖๓.๗๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๗๔๑	๓๖.๓๐
รวม	๓,๐๕๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร ,พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๔๑๒.๐๐	๒๘.๘๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๔๖๓.๐๐	๗๐.๘๓
เช่า	๑๔.๐๐	๐.๒๙
รวม	๔,๘๘๙.๐๐	๑๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร ,พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๘๑๘.๐๐	๕๐๘.๐๐	๐.๐๐	๑๗๖.๐๐	๑,๔๑๒.๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร ,พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ในภาคการเกษตรน้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาทคิดเป็น ๙๑.๓๘ เปอร์เซ็นต์ ๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท คิดเป็น ๘.๖๒ เปอร์เซ็นต์

๗) สิ้นเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินภาคการเกษตรน้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาทคิดเป็น ๖๒.๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท คิดเป็น ๑๒.๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาทคิดเป็น ๑๒.๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙ บาท คิดเป็น ๑๒.๕๐ เปอร์เซ็นต์

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรของอำเภอมะนังนับถือศาสนาพุทธและนิกายศาสนาคริสต์ในส่วนของพี่น้องชนเผ่าตำบลบ้านดง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ภาษาท้องถิ่นของตำบลแม่เมาะ มีภาษาเหนือ (ล้านนา) หรือที่ชาวบ้านในภาคเหนือเรียกว่า “ก่าเมือง” แต่คนทั่วไปและคนเผ่าคนแก่งยังใช้ภาษาเหนือเป็นภาษาหลักกันอยู่ ทั้งนี้ชาวตำบลแม่เมาะส่วนใหญ่จะสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาเหนือของท้องถิ่นตนเองและภาษาไทยกลาง ยังคงอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นที่สำคัญ ๆ เอาไว้ ได้แก่ ประเพณี รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ รดน้ำดำหัวศาลเจ้าพ่อประตุม้า รดน้ำดำหัวพระบาทนารอง สืบชะตาบ้าน พิธีสู้ขวัญ ผูกข้อมือ พิธีสะเดาะเคราะห์ นอกจากนี้มีประเพณีอีกเช่น ประเพณีเข้าพรรษา- ออกพรรษา ประเพณีแต่งงาน, ขึ้นบ้านใหม่, บวชนาค, งานศพ ฯลฯ นอกจากนี้แล้วชาวบ้านบางรายยังนับถือผีที่เป็นบรรพบุรุษจะมีการเลี้ยงผีกันทุกปี เรียกว่าเลี้ยงผีปู่ย่า และในแต่ละหมู่บ้านจะมีศาลเจ้าบ้านอยู่ เพื่อคุ้มครองคนในหมู่บ้านให้อยู่ดีมีสุขไม่มีโรคภัยมารบกวน ถ้ามีการเจ็บป่วยก็จะมาบนบานศาลเจ้า หากหายป่วยจะมีเครื่องเซ่นไหว้มาแก้บน

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บ้านดง	๐	๐	๓	๓๐	๑	๑๕	๓๓	๓๕๗	๐	๐	๐	๐
นาสัก	๒	๒๐	๖	๑๐๕	๑	๑๕	๒๓	๒๕๘	๐	๐	๐	๐
จางเหนือ	๓	๓๐	๔	๖๐	๑	๑๕	๓๐	๓๗๓	๐	๐	๐	๐
แม่เมาะ	๙	๑๑๐	๗	๑๔๕	๒	๓๐	๙๗	๙๐๔	๐	๐	๐	๐
สบป่าด	๔	๔๐	๑	๑๔	๑	๑๕	๓๗	๔๒๔	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๘	๒๐๐	๒๑	๓๕๔	๖	๙๐	๒๒๐	๒,๓๑๖	๐	๐	๐	๐

ที่มา : ระบบสารสนเทศข้อมูลสถาบันเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๓๘
เครื่องดื่ม	๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๐
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๒๗
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๕
รวม	๘๒

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวน สมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ดีบ้านปางแทน	๑	ตำบลจางเหนือ	๗๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรยั้งยืนบ้านปางแทน	๑	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมพื้นบ้านและประดิษฐ์ของชำร่วยบ้านปางแทน	๑	ตำบลจางเหนือ	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปศุสัตว์ ผลิตพืช และแปรรูปบ้านปางแทน	๑	ตำบลจางเหนือ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำปุ๋ยหมักตำบลจางเหนือ	๒	ตำบลจางเหนือ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลจางเหนือ	๒	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกไม้ไผ่ซาง หมู่ที่ ๒ ต.จางเหนือ	๒	ตำบลจางเหนือ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนให้บริการด้านการเกษตรบ้านนาแซ่	๒	ตำบลจางเหนือ	๑๐

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรบ้านนาแซ่	๒	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรทำนาบ้านนาแซ่	๒	ตำบลจางเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเป๋าคาดอกไม้ หมู่ ๓ ต.จางเหนือ	๓	ตำบลจางเหนือ	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือตำบลจางเหนือกลุ่ม ๓	๓	ตำบลจางเหนือ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่และแปรรูปบ้านกอรวก	๓	ตำบลจางเหนือ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนขนมดอกจอก ขนมไทยโบราณ บ้านกอรวก ตำบลจางเหนือ	๓	ตำบลจางเหนือ	๑๒
วิสาหกิจชุมชนไม้เพื่อชุมชนตำบลจางเหนือ	๓	ตำบลจางเหนือ	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตถ่านอัดแท่งตำบลจางเหนือ	๓	ตำบลจางเหนือ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเกษตรพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลจางเหนือ	๔	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคกระบือบ้านทาน หมู่ ๔ ต.จางเหนือ	๔	ตำบลจางเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีใหม่เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน	๔	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพเกษตรและแปรรูปบ้านทาน	๔	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมไม้บ้านวังตม	๕	ตำบลจางเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนปลูกไผ่ขางหม่นบ้านข้าขอน	๕	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนสล่าพื้นเมืองตำบลจางเหนือ	๖	ตำบลจางเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคกระบือแม่จางตอนขุน	๗	ตำบลจางเหนือ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวแคบสมุนไพรจางเหนือ	๗	ตำบลจางเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจก้าวหน้าพัฒนาชุมชน	๗	ตำบลจางเหนือ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาตำบลจางเหนือ	๗	ตำบลจางเหนือ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตฮิมาส์ล้านปีเพื่ออาชีพแบบยั่งยืน บ้านหาด ม.๒ ต.จางเหนือ	๘	ตำบลจางเหนือ	๑๓
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพชุมชนบ้านหาดประชาสามัคคี	๘	ตำบลจางเหนือ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนที่พิชผลการเกษตร	๘	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาตำบลนาสัก	๑	ตำบลนาสัก	๑๑
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักแม่เมาะ บ้านแม่จาง	๑	ตำบลนาสัก	๗
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้สมุนไพรพื้นบ้าน ต.นาสัก	๒	ตำบลนาสัก	๑๓
วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงสุกรบ้านปางบัว	๒	ตำบลนาสัก	๘
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปไม้ไผ่และถ่านอัดแท่งตำบลนาสัก	๒	ตำบลนาสัก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผักกลุ่มแม่บ้านอำเภอมะเมาะ	๔	ตำบลนาสัก	๗
วิสาหกิจชุมชนผลิตฮิมาส์บ้านนาสัก	๔	ตำบลนาสัก	๗
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาสัก	๔	ตำบลนาสัก	๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์	๔	ตำบลนาสัก	๓๕
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมแบบครบวงจร บ้านนาสัก	๔	ตำบลนาสัก	๑๕
วิสาหกิจชุมชนนาสักปันรัก	๔	ตำบลนาสัก	๙
วิสาหกิจชุมชนไพรพฤษาสมุนไพร	๕	ตำบลนาสัก	๑๖
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปศุสัตว์ตำบลนาสัก	๕	ตำบลนาสัก	๘
วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้อง- ขนมไทยและขนมพื้นบ้าน	๖	ตำบลนาสัก	๒
วิสาหกิจชุมชนโครงการปุ๋ยเพื่อการเกษตร หมู่ที่ ๖ ตำบลนาสัก	๖	ตำบลนาสัก	๘
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านสบจาง-ทุ่งเลางาม	๖	ตำบลนาสัก	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสัตว์และผลิตอาหารสัตว์บ้านสบจาง	๖	ตำบลนาสัก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ประดิษฐ์สวนสวย	๖	ตำบลนาสัก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเศษไม้บ้านแม่หลวง หมู่ ๗ ต.นาสัก	๗	ตำบลนาสัก	๑๑
วิสาหกิจชุมชนธนาคารรักษแม่เกาะบ้านแม่หลวง ม.๗ ต.นาสัก	๗	ตำบลนาสัก	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านแม่หลวง ม.๗ ต.นาสัก	๗	ตำบลนาสัก	๒๙
วิสาหกิจชุมชนการผลิตและแปรรูปไม้ไผ่แบบครบวงจร	๗	ตำบลนาสัก	๘
วิสาหกิจชุมชนผลิต ซื่อ ขาย ชีวมวลและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ตำบลนาสัก	๗	ตำบลนาสัก	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาบ้านหัวฝาย หมู่ที่ ๑ ต.บ้านดง	๑	ตำบลบ้านดง	๙
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษแม่เกาะบ้านหัวฝาย หมู่ ๑ ต.บ้านดง	๑	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักสวนครัวบ้านหัวฝาย หมู่ที่ ๑ ต.บ้านดง	๑	ตำบลบ้านดง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจพอเพียง (ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ดินพร้อมปลูก วัสดุอุปกรณ์การเกษตร และพืชพันธุ์ไม้ ต้นไม้ กล้าไม้ต่าง ๆ ตลอดจนพืชสมุนไพร น้ำมันสมุนไพร อุปกรณ์ผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ และอื่น ๆ	๑	ตำบลบ้านดง	๑๑
วิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมบ้านหัวฝายหมู่ ๑ ตำบลบ้านดง	๑	ตำบลบ้านดง	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไข่เค็มและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตำบลบ้านดง	๑	ตำบลบ้านดง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกลไกกรรมธรรมชาติ	๒	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษแม่เกาะบ้านท่าสี่ หมู่ ๓ ต.บ้านดง	๓	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนำท่องเที่ยวบ้านท่าสี่ หมู่ ๓ ตำบลบ้านดง	๓	ตำบลบ้านดง	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกาแฟหน้าผาคลิฟคาเฟ่ บ้านท่าสี่ หมู่ ๓ ต.บ้านดง	๓	ตำบลบ้านดง	๑๕

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนบริหารจัดการเกษตรกรรมแนวตั้งอำเภอแม่เมาะ	๓	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษแม่เมาะบ้านจำปุย หมู่ ๔ ต.บ้านดง	๔	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตไม้ผลและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรบ้านจำปุย ม. ๔ ต.บ้านดง	๔	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรและของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว จำปุย	๔	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตและแปรรูปข้าวไร่ปลอดสารพิษบ้านกลาง	๕	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง	๕	ตำบลบ้านดง	๒๒
วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือก๊อวกลุ่มสตรีบ้านแม่ส้าน	๖	ตำบลบ้านดง	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านแม่ส้าน ต.บ้านดง	๖	ตำบลบ้านดง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหมูแบบครบวงจรบ้านแม่ส้านหมู่ ๖ ตำบลบ้านดง	๖	ตำบลบ้านดง	๓๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกและแปรรูปน้ำพริกสมุนไพรบ้านแม่ส้าน	๖	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมะแขว่นหอมบ้านแม่ส้านตำบลบ้านดง	๖	ตำบลบ้านดง	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นเมือง	๗	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหมูแม่พันธุ์เพาะพันธุ์หมูบ้านสวนป่าแม่เมาะ หมู่ ๗ ต.บ้านดง	๗	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกแตงโมปลอดสารพิษ หมู่ ๗ ต.บ้านดง	๗	ตำบลบ้านดง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านสวนป่าแม่เมาะ หมู่ ๗ ต.บ้านดง	๗	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโค-กระบือบ้านสวนป่าแม่เมาะ หมู่ ๗ ต.บ้านดง	๗	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนดิน,น้ำ,ลม,ไฟ, สะอาดแม่เมาะลำปาง	๗	ตำบลบ้านดง	๗
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษแม่เมาะบ้านสวนป่าแม่เมาะ หมู่ ๗ ต.บ้านดง	๗	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มธนาคารหมู่บ้านรักษแม่เมาะบ้านหัวฝายหลายทุ่ง หมู่ ๘ ต.บ้านดง	๘	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนชิงแก้วศรีกันยา	๘	ตำบลบ้านดง	๘
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมพื้นบ้าน บ้านหัวฝายหลายทุ่ง	๘	ตำบลบ้านดง	๑๓
วิสาหกิจชุมชนเกษตรแนวตั้งตำบลบ้านดง	๘	ตำบลบ้านดง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนผลิต ชื้อ ขาย ชีวมวลวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและเกษตรกรรม ตำบลบ้านดง	๘	ตำบลบ้านดง	๘
วิสาหกิจชุมชนหุมกจักรสานจากธูปฤๅษี	๑	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนสารปรับปรุงดิน ตรา ทรีอินทร์	๑	ตำบลแม่เมาะ	๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรมดีใหม่ผลิตภัณฑ์และบริการ	๑	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตพืชและสัตว์ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร งานหัตถกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าและแปรรูปถนอมอาหารชุมชนเหมืองแม่เมาะ	๑	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ	๒	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปน้ำผลไม้พร้อมดื่ม	๒	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนจับใจการเกษตร	๒	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาตำบลแม่เมาะ	๒	ตำบลแม่เมาะ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนผลิต ซื่อ ขาย ชีวมวลและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร หมู่ ๓ บ้านทางสูง	๓	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านแม่เมาะ	๔	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง บ้านแม่เมาะสถานี หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลพบุรี	๔	ตำบลแม่เมาะ	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าว บ้านแม่เมาะสถานี หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เมาะ	๔	ตำบลแม่เมาะ	๒๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานจากวัสดุเหลือใช้ หมู่ ๔ ต.แม่เมาะ	๔	ตำบลแม่เมาะ	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักปลอดภัย ม.๔ ต.แม่เมาะ	๔	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกลุ่มทำนาและผู้ใช้น้ำบ่อกเพื่อการเกษตร	๖	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกไม้เศรษฐกิจ ชุมชนบ้านห้วยคิง หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมเย็บกระเป๋าผ้าบ้านห้วยคิง ม.๖ ต.แม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถักนิตยภัณฑ์บ้านห้วยคิง ตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตน้ำดื่มบ้านห้วยคิง หมู่ ๖ ต.แม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องใช้จากผ้าและเศษผ้า ตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า	๖	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโค-กระบือ ตำบลแม่เมาะ	๖	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงปลูกผักปลอดสารพิษบ้านห้วยคิง	๖	ตำบลแม่เมาะ	๑๒

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนการเพิ่มมูลค่าขยะอินทรีย์ด้วยหนอนแมลงวันลาย BSF อำเภอแม่เมะ	๖	ตำบลแม่เมะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลไม้อบแห้งและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านห้วยคิง	๖	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนเบญจมาศแปรรูปอาหาร	๗	ตำบลแม่เมะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปแหนม หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บปักถักร้อย บ้านใหม่นาแหม หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและถนอมอาหารบ้านใหม่นาแหม ม.๗ ต.แม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์กาแฟบ้านใหม่นาแหม หมู่ ๗ ต.แม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขนมอบ/ขนมคุกกี้ หมู่ ๗ ต.แม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๘
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวไรซ์เบอร์รี่	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัย ต.แม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักเชียงดาแบบครบวงจรบ้านใหม่นาแหม	๗	ตำบลแม่เมะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรและพืชเศรษฐกิจ อำเภอแม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจพัฒนาชุมชนยั่งยืน	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนฮิวมิค ฮิวมัส เหมืองแม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนนวดดอกเสี้ยน อำเภอแม่เมะ	๗	ตำบลแม่เมะ	๒๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสหกรณ์การเกษตรแม่เมะพัฒนาผู้ปลูกพืชปลอดภัยจากสารพิษ	๘	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดในเรือนโรงบ้านเวียงหงษ์	๘	ตำบลแม่เมะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนปั้นเคลือบบ้านเมะหลวง ม.๘ ตำบลแม่เมะ	๘	ตำบลแม่เมะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดแบบเกษตรอินทรีย์ ม.๘ ตำบลแม่เมะ	๘	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารจากสัตว์ แคบหมู แหนม หมู่ ๘ ตำบลแม่เมะ	๘	ตำบลแม่เมะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชไร้สารพิษพลังงานทดแทน ม.๑๒ ต.แม่เมะ	๘	ตำบลแม่เมะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านพักโฮมสเตย์บ้านเมะหลวง หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่เมะ	๘	ตำบลแม่เมะ	๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษ์แม่เมาะบ้านเมาะหลวง หมู่ ๘ ต.แม่เมาะ	๘	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผัก	๘	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนชุมชนกลุ่มผลิตสารปรับปรุงดินฮิวมัสล้านปี อินทรีย์แม่เมาะ	๘	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปແໜ່ມ ๘.๘ ต.แม่เมาะ	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งกล้วย	๘	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตลาดชุมชนร่วมใจ	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรแปลงใหญ่พืชผัก	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนการจัดการขยะชุมชนบ้านเมาะหลวง	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์บ้านม่อน	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต.แม่เมาะ	๘	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านเมาะหลวง	๘	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรแผนไทย	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๒
วิสาหกิจชุมชนผลิตแปรรูปจำหน่ายสินค้าในชุมชน	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักรสานบ้านเมาะหลวง	๘	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านเมาะหลวง หมู่ ๘	๘	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเพาะกล้าไม้และเมล็ดพันธุ์	๘	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำโคมและหัตถกรรมล้านนาบ้านเมาะหลวง	๘	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มการเกษตรผสมผสาน หมู่ ๙ ตำบลแม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสมุนไพรลำเพยบ้านเวียงสวรรค์	๙	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนโครงการแปรรูปอาหารแลผลไม้ตามฤดูกาล หมู่ที่ ๙ ต.แม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ประดิษฐ์ใช้สอย ๘.๙ ต.แม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพทำขนมอบและขนมไทยบ้านเวียงสวรรค์ หมู่ ๙ ต.แม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนม(ปั้นสิบ) บ้านเวียงสวรรค์ หมู่ ๙ ตำบลแม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกเผาผลไม้ตามฤดูกาล บ้านเวียงสวรรค์ หมู่ ๙ ต.แม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปพริกตำบลแม่เมาะ	๙	ตำบลแม่เมาะ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกเผาบ้านเวียงสวรรค์	๙	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มณภัทร	๙	ตำบลแม่เมาะ	๗

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านใหม่มงคล	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักษ์แม่เมาะบ้านใหม่มงคล	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนเพาะปลูก อบนวด แปรรูป สมุนไพร	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมปลูกข้าวพันธุ์ดีตำบลแม่เมาะ	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเพาะเห็ดตำบลแม่เมาะ	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปเห็ดครบวงจร	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนฮิวมีส ฮิวมิก ลำปาง	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนกิจกรรมธรรมชาติพัฒนาชุมชนคนแม่เมาะ	๑๐	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตฮิวมีสล้านปีอินทรีย์แม่เมาะ หมู่ที่ ๑๑ ต.แม่เมาะ	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำผ้าเช็ดเท้าบ้านนาแหมพัฒนา หมู่ ๑๑	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตรบ้านนาแหมพัฒนา หมู่ ๑๑	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มดินผสมเพื่อการอาชีพ ตำบลแม่เมาะ	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แม่เมาะ	๑๑	ตำบลแม่เมาะ	๘
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์กล่องใบบัว	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านเวียงหงษ์ ม.๑๒ ต.แม่เมาะ	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านเวียงหงส์ล้านนา	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่บ้านเวียงหงส์ล้านนา	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนพันธ์ผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านเวียงหงษ์ ล้านนา	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพอย่างยั่งยืน	๑๒	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนบ้านเมะหลวง หมู่ ๘	๘	ตำบลแม่เมาะ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรแบบพอเพียงครบวงจรบ้านเวียงสวรรค์	๙	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านเวียงสวรรค์	๙	ตำบลแม่เมาะ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฮิวมีส-สารปรับปรุงดิน ลีโอนาร์โดรท์ หมู่ที่ ๑ ตำบลสบป่าด	๑	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์หกลีบหก บ้านสบป่าด	๑	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาตำบลสบป่าด	๑	ตำบลสบป่าด	๑๕
วิสาหกิจชุมชนสบป่าดหลั่นลำอิโคโนมี	๑	ตำบลสบป่าด	๗

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษไม้เบญจพรรณ บ้านสบเตี๊น หมู่ ๒ ต.สบป่าด	๒	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปด้านการเกษตร	๒	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกและแปรรูปไม้ไผ่ตำบลสบป่าด	๒	ตำบลสบป่าด	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรมผสมผสานบ้านสวนป่าแม่จาง	๓	ตำบลสบป่าด	๓๔
วิสาหกิจชุมชนน้ำมันนวดสมุนไพร บัญชียา ท้องถ่านนา	๓	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรและหัตถกรรม บ้านสบเมะ	๔	ตำบลสบป่าด	๑๙
วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนบ้านสบเมะ	๔	ตำบลสบป่าด	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกานดาเกษตรยั่งยืน	๔	ตำบลสบป่าด	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแอนฟาร์ม รีสอร์ท แอนด์ คาเฟ่	๔	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนผลิต ชื้อ ขาย ชีวมวลและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร หมู่ ๔ บ้านสบเมะ	๔	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านห้วยรากไม้	๕	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรพอเพียงบ้านห้วยรากไม้ในเขต สปก.ต.สบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๙
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านฉลองราช หมู่ ๕ ตำบลสบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไข่เค็มพอกดินเหนียวภูเขาไฟ	๕	ตำบลสบป่าด	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรเกษตรอินทรีย์จังหวัดลำปาง	๕	ตำบลสบป่าด	๑๐
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้านรักแม่เมะบ้านห้วยรากไม้	๕	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตและแปรรูปข้าวคุณภาพ หมู่ ๕ ต.สบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๑๔
วิสาหกิจชุมชนขนมปั้นขลิบห้วยรากไม้ หมู่ ๕ ตำบลสบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการปลูกกล้วยไม้ใช้สารเคมี ม. ๕ ต.สบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนกระบอกไม้ลำปาง	๕	ตำบลสบป่าด	๑๔
วิสาหกิจชุมชนเพาะปลูกและแปรรูปยางพาราแม่เมะ	๕	ตำบลสบป่าด	๑๐
วิสาหกิจชุมชนม่อนหินฟูคอนกรีต	๕	ตำบลสบป่าด	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรมนวัตกรรมใหม่และบริการ	๕	ตำบลสบป่าด	๑๐
วิสาหกิจชุมชนอริสรวนวดเพื่อสุขภาพ	๕	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพการเกษตรตำบลสบป่าด	๕	ตำบลสบป่าด	๑๗
วิสาหกิจชุมชนการผลิตพืช-สัตว์ การแปรรูปและบริหารจัดการด้านการเกษตร	๕	ตำบลสบป่าด	๗

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอิฐมัสปรับปรุงบำรุงดินบ้านแม่หลวง หมู่ ๘ ตำบลแม่เมาะ	๗	ตำบลสบป่าด	๒๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจตำบลสบป่าด	๗	ตำบลสบป่าด	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอำเภอแม่เมาะ	๗	ตำบลสบป่าด	๑๘
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน	๗	ตำบลสบป่าด	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่ไข่บ้านใหม่ฉลองราช ม.๘ ต.สบป่าด	๘	ตำบลสบป่าด	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่บ้านฉลองราช หมู่ ๘ ต.สบป่าด	๘	ตำบลสบป่าด	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มงานผ้าและ DIY ทุกประเภท	๘	ตำบลสบป่าด	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ดีบ้านปงแท่น	๑	ตำบลจางเหนือ	๗๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรยั่งยืนบ้านปงแท่น	๑	ตำบลจางเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมพื้นบ้านและประดิษฐ์ของชำร่วยบ้านปงแท่น	๑	ตำบลจางเหนือ	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปศุสัตว์ ผลิตพืช และแปรรูปบ้านปงแท่น	๑	ตำบลจางเหนือ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำปุ๋ยหมักตำบลจางเหนือ	๒	ตำบลจางเหนือ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลจางเหนือ	๒	ตำบลจางเหนือ	๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านจางเหนือพัฒนา	๗	จางเหนือ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกอรวก	๓	จางเหนือ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาสันติราษฎร์	๖	จางเหนือ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปงแท่น	๑	จางเหนือ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบจาง	๖	นาสัก	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งเลางาม	๙	นาสัก	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาสัก	๔	นาสัก	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่หลวง	๗	นาสัก	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่รัตนโกสินทร์	๕	นาสัก	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่จาง	๑	นาสัก	๑๕

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านจำปุย	๔	บ้านดง	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดง	๒	บ้านดง	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวฝายหลายทุ่ง	๘	บ้านดง	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองมะแปปร่วมใจ	๕	สบป่าด	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเมาะหลวง	๘	แม่เมาะ	๕๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาแหมพัฒนา	๑๑	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่นาแหม	๗	แม่เมาะ	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่เมาะสถานี	๔	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเวียงสวรรค์	๙	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเวียงหงษ์ล้านนา	๑๒	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปงชัย	๕	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนกอรกวาศวิทยาสรรค์	๓	จางเหนือ	๑๔
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดหัวฝาย	๑	บ้านดง	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนอนุบาลแม่เมาะ	๘	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบ้านแหม ม.๗	๑๑	แม่เมาะ	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านสบป่าด	๑	สบป่าด	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนสบจางวิทยา	๖	นาสัก	๑๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ ตำบลสบป่าด	๕	สบป่าด	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓	สบป่าด	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมพืชเศรษฐกิจบ้านปงชัย หมู่ ๕	๕	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกไผ่ (ช่างหม่น)	๓	จางเหนือ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกไผ่(ช่างหม่น)	๔	จางเหนือ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกพืชเศรษฐกิจบ้านใหม่ห้วยรากไม้	๒	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกพืชเศรษฐกิจบ้านเวียงหงษ์ล้านนา	๑๒	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรบ้านห้วยเป็ด หมู่๑	๑	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรฟื้นฟูคุณภาพชีวิตเกษตรกรบ้านฉลองราช	๘	สบป่าด	๑๐

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๒	สบป่าด	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปอาหารและขนมไทยบ้านฉลองราช	๘	สบป่าด	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานด้านการเกษตรบ้านห้วยคิง	๖	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์จากโกโก้	๙	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรน้ำพริกฉาบ ฉลองราช	๘	สบป่าด	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเลี้ยงสัตว์บ้านสบจาง	๖	สบจาง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกไม้ผลเศรษฐกิจตำบลแม่เมาะ	๑๐	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจบ้านใหม่นาแหม	๗	แม่เมาะ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรแปลงใหญ่พืชผัก	๘	แม่เมาะ	๓๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง	๔	จางเหนือ	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗	นาสัก	๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนา	๘	แม่เมาะ	๖๔๓
สหกรณ์การเกษตรแม่เมาะจำกัด	๑๑	แม่เมาะ	๑๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง ,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
บ้านดง		๒	๑		๑		๑	๑	๑
นาสัก		๓		๑	๑				๑
จางเหนือ		๑		๑	๑				๑
แม่เมาะ		๔	๑		๑				๑
สบป่าด	๑	๒	๑		๑	๒			๑
รวม	๑	๑๒	๓	๒	๕	๒	๑	๑	๕

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏูปที่ดิน
บ้านดง				๔	๘	๘	๑		
นาสัก	๒			๘	๙	๙			๒
จางเหนือ				๔	๘	๗			
แม่เมาะ	๔	๑	๒	๑	๑๐	๑๒	๕		
สบป่าด	๔			๒	๘	๘		๑	
รวม	๑๐	๑	๒	๑๙	๔๓	๔๕	๖	๑	๒

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอแม่เมาะ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึด
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
สบป่าด	๑	เศรษฐกิจพอเพียง
รวม	๑	

ที่มา : ทะเบียนประชาชนชาวบ้านจังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่เมาะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๕	สบป่าด
๒	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านสวนป่าแม่เมาะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๗	บ้านดง
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตข้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	นาสัก
๔	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตำบลนาสัก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	นาสัก
๕	ศูนย์เรียนรู้การผลิตปุ๋ยชีวภาพ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๒	จางเหนือ
๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตผักไฮโดรโปนิคส์บ้านปางชัย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	แม่เมาะ
๗	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านใหม่ท่าแม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	แม่เมาะ
๘	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแม่หลวง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	แม่เมาะ
๙	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านใหม่มงคล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	แม่เมาะ
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยรากไม้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	สบป่าด
๑๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	สบป่าด
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรเชิงท่องเที่ยวบ้านสวนพัชรินทร์ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	นาสัก
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรสิกรรมบ้านสวนบุญยงค์ ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	บ้านดง

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	สบป่าด	ข้าว	ข้าว	๒๐๐	๓๐๐
๒	แม่เมาะ	พืชผักบ้านเมาะหลวง	พืชผัก	๕๐	๓๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ คือ ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[✓] น้ำฝน []ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

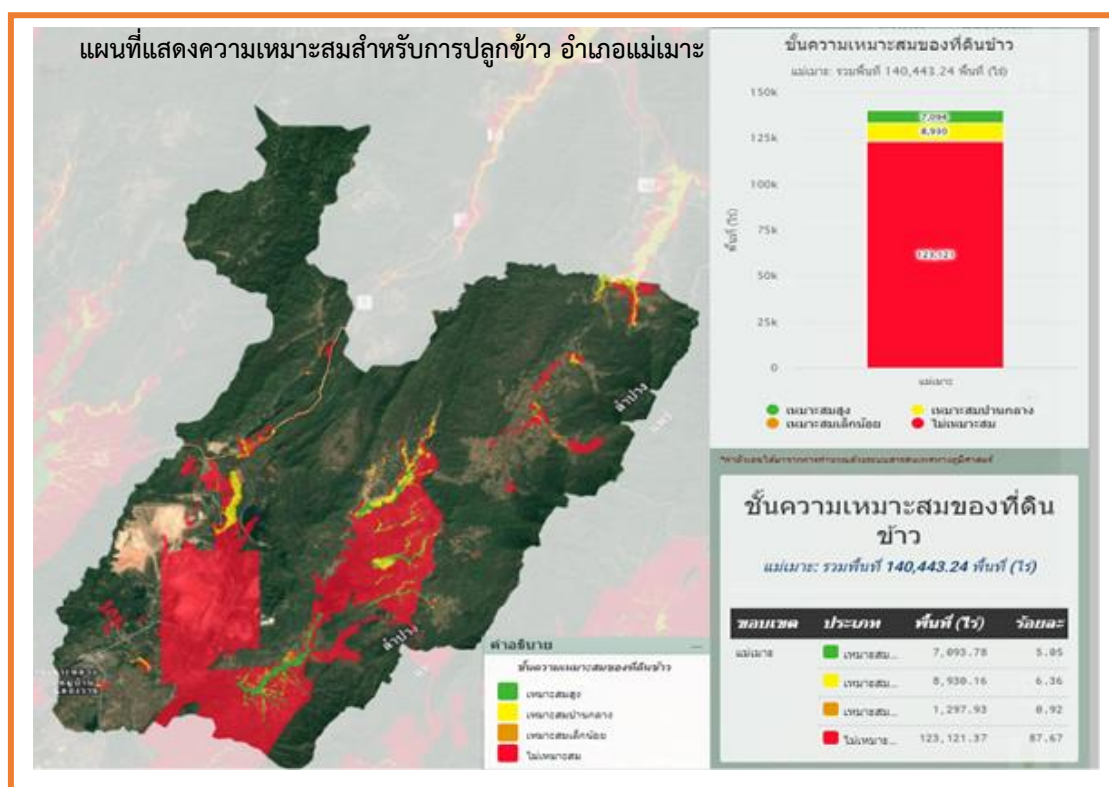
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอแม่เมาะ	๗,๐๙๓.๗๘	๘,๙๓๐.๑๖	๑,๒๙๗.๙๓	๑๒๓,๑๒๑.๓๗	๑๔๐,๔๔๓.๒๔
ตำบลบ้านดง	๐	๒,๑๒๙.๕๓	๐	๘,๑๔๓.๖๗	๑๐,๒๗๓.๒๐
ตำบลนาสัก	๒,๔๙๑.๔๑	๑,๙๘๕.๑๙	๒๓๒.๑๒	๓๐,๖๓๒.๕	๓๕,๓๔๑.๒๒
ตำบลจางเหนือ	๑,๙๖๙.๓๒	๓,๗๑๑.๐๘	๑๗๕.๔๖	๑๓,๓๓๘.๔	๑๙,๑๙๔.๒๖
ตำบลแม่เมาะ	๐	๖๒๒.๙๒	๐	๔๑,๗๑๔.๒	๔๒,๓๓๗.๑๒
ตำบลสบป่าด	๒,๕๙๑.๙๙	๔๘๑.๔๔	๘๘๕.๓๖	๒๙,๒๙๒.๖	๓๓,๒๕๑.๓๙

ที่มา: Agri Map ,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

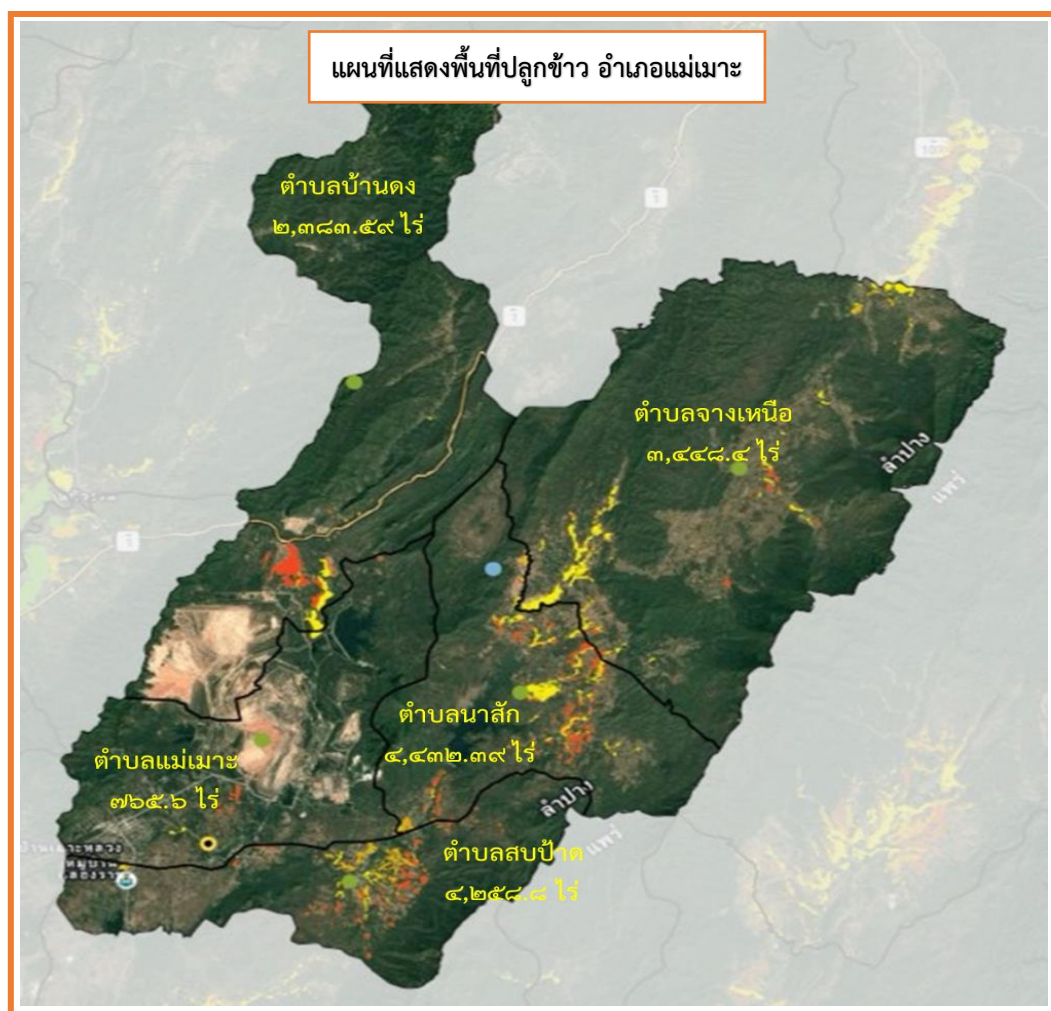
ที่มา: Agri Map ,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตำบลบ้านดง	๔๑๕	๒,๓๘๓.๕๙	๒,๓๘๓.๕๙	๑,๑๔๔.๑๒	๐.๔๘
ตำบลนาสัก	๙๒๒	๔,๔๓๒.๓๙	๔,๔๓๒.๓๙	๒,๑๒๗.๕๕	๐.๔๘
ตำบลจางเหนือ	๘๘๗	๓,๔๔๘.๔๐	๓,๔๔๘.๔๐	๑,๖๕๕.๒๓	๐.๔๘
ตำบลแม่เมาะ	๑๖๙	๗๖๕.๖๐	๗๖๕.๖๐	๓๖๗.๔๙	๐.๔๘
ตำบลสบป่าด	๘๒๐	๔,๒๕๘.๘๐	๔,๒๕๘.๘๐	๒,๐๔๔.๒๒	๐.๔๘
รวม	๓๑๑๖	๑๕,๒๘๘.๗๖	๑๕,๒๘๘.๗๖	๗,๓๓๘.๖๑	๐.๔๘

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

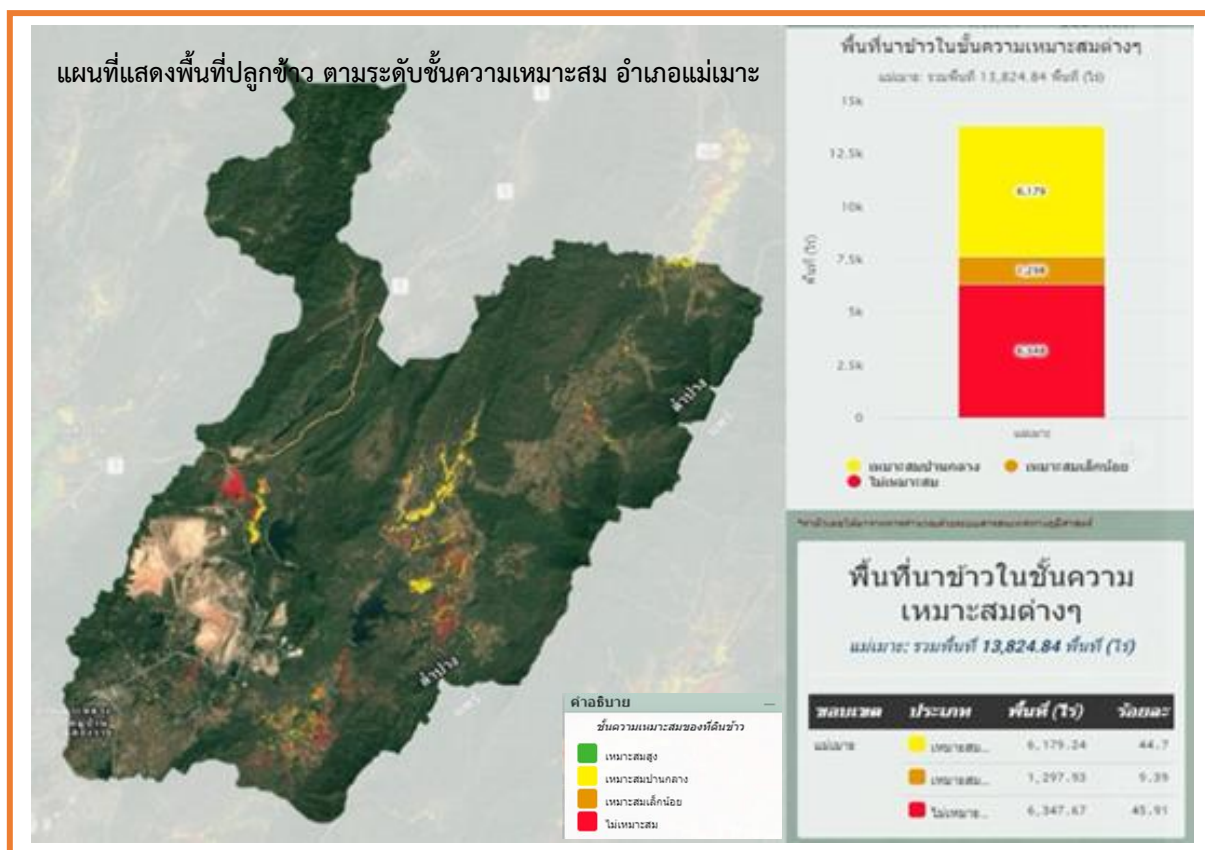
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : Agri Map ,พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอแม่เมะ	-	๖,๑๗๙	๑,๒๙๘	๖,๓๔๘	๑๓,๘๒๕
ตำบลบ้านดง	-	๘๕๐	-	๑,๔๘๙	๒,๓๓๙
ตำบลนาสัก	-	๑,๙๒๓	๒๓๒	๒,๔๒๓	๔,๕๗๘
ตำบลจางเหนือ	-	๒,๗๕๕	๑๗๕	๗๘๒	๓,๗๑๒
ตำบลแม่เมะ	-	๑๗๐	๕	๒๕๘	๔๓๓
ตำบลสบป่าด	-	๔๗๙	๘๘๕	๑,๓๙๓	๒,๗๕๗

ที่มา: Agri Map ,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : Agri Map ,พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑) การใช้พันธุ์ดี

พันธุ์ข้าวที่นิยมปลูก ข้าวเหนียว ได้แก่ สันป่าตอง ๑ กข๖ น่าน ๕๕ และ กข๖ เตี้ย ข้าวเจ้า ได้แก่ พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ หอมประทุม ซึ่งซื้อจากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง และภาคเอกชนต่าง ๆ

๒) การเตรียมดิน

โดยการไถตะเพื่อทำการพลิกดินชั้นล่างขึ้นมาสัมผัสออกซิเจนรวมถึงเป็นการตากดินเพื่อทำลายวัชพืชด้วย โดยทิ้งไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ จากนั้นให้ทำการไถแปรอีกครั้งเพื่อเอาเศษซากพืชออกจากแปลงเป็นการพลิกดินที่กลบขึ้นมาเพื่อทำลายวัชพืชที่เกิดขึ้นมาใหม่ และยังเป็นกรย่อยดินให้มีขนาดเล็กลง จากนั้นจะทำการคราดเพื่อเอาเศษ วัชพืชออกจากแปลง และเป็นการปรับระดับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอจนสามารถตกกล้าและปักดำได้

๓) การปลูก

การทำนาดำ

การทำนาดำ เป็นการทำนาโดยวิธีการใช้ต้นกล้าปักดำลงไปแปลงนา โดยจะทำงานในช่วงที่มีฝนตกชุก หรือในท้องนาที่มีน้ำท่วมพอที่จะสามารถปักดำได้ สำหรับขั้นตอนในการทำนั้น มีหลายขั้นตอน โดยขั้นแรกจะต้องมีการเตรียมแปลงไว้สำหรับเพาะต้นกล้าเสียก่อน จากนั้นชาวนาจะนำเมล็ดพันธุ์ไปแช่น้ำไว้ประมาณ ๑-๒ คืน เมื่อรากงอกแล้วก็จะไปหว่านลงในแปลงที่เตรียมไว้สำหรับเพาะกล้า เมื่อต้นกล้ามีอายุ ๒๕-๓๐ วัน ชาวนาก็จะถอนต้นกล้าแล้วมัดรวมไว้เป็นกำๆ ขนาดพออุ้มได้หากปลายยาวก็จะตัดปลายใบข้าวเสียก่อน แล้วจึงนำไปปักดำที่แปลงนาที่ได้ทำการไถและคราดไว้แล้ว

วิธีการปักดำของชาวนา บางแห่งนิยมปลูกโดยการเดินหน้า แต่ส่วนมากจะปลูกโดยการเดินถอยหลังเรียงแถวเป็นหน้ากระดาน จะช่วยให้มองเห็นแถวที่ดำไปแล้ว การดำนาชาวนาจะใช้มือข้างหนึ่งอุ้มกล้าไว้ชิดกับตัว มืออีกข้างหนึ่งหยิบเอาต้นกล้าออกจากมัดกล้าประมาณ ๓-๕ ต้น แล้วเอาหัวแม่มือและนิ้วชี้จับโคนต้นกล้านิ้วกลางและนิ้วนางประคองต้นกล้า นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ต้นต้นกล้าให้จมลงในดิน แล้วใช้นิ้วกลางและนิ้วนางปาดโคลนมากลบโคนต้นกล้า สำหรับระยะห่างในการดำหากพื้นที่อุดมสมบูรณ์ก็จะปลูกห่างกว่าพื้นที่ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์เพราะต้นข้าวจะกอใหญ่เบียดกันแน่น ทำให้รวงข้าวรับแสงไม่ค่อยดี การทำนาดำจะให้ผลผลิตข้าวมากกว่าชาวนาหว่าน

การทำนาหว่าน

การทำนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวโดยเอาเมล็ดพันธุ์หว่านลงในพื้นที่ที่ได้มีการไถเตรียมแล้ว ซึ่งปัจจุบันเป็นที่นิยมกันมากเพราะไม่ต้องใช้น้ำมากและยังเป็นการประหยัดเวลา สำหรับวิธีการปลูกจะคล้ายๆกับการทำนาแบบปักดำ แต่ขั้นตอนไม่ยุ่งยากเท่า การทำนาหว่านจะมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ การหว่านเมล็ดข้าวแล้วจึงไถกลบข้าว โดยขั้นแรกจะทำการไถตะก่อนจากนั้นก็หว่านเมล็ดข้าวแล้วทำการไถกลบข้าวและวัชพืชไปพร้อมกันเพื่อให้เป็นปุ๋ยสำหรับข้าว และอีกแบบหนึ่งสำหรับการปลูกข้าวโดยการหว่านแล้วจึงทำการคราดกลบ โดยจะทำการไถกลบวัชพืชให้ตายก่อนจึงทำการหว่านเมล็ดข้าวลงไปแปลงนาแล้วทำการคราดกลบเมล็ดข้าว

สำหรับการทำนาหว่านควรหว่านให้ข้าวกระจายกันออกไปไม่ควรให้ถี่หรือติดกันมากเพราะจะทำให้ต้นข้าวเกิดได้ไม่ดี และต้นมีขนาดเล็ก สำหรับเมล็ดข้าวที่ใช้ในการหว่านจะมีทั้งแบบการหว่านแห้งซึ่งเป็นการหว่านเมล็ดข้าวแห้งที่ไม่ได้แช่น้ำก่อนลงไปแปลงนาที่มีน้ำบ้างแห้งสลับกันไป และอีกแบบคือการหว่านได้น้ำ เป็นการหว่านเมล็ดข้าวที่ทำการแช่น้ำก่อนประมาณ ๒ วันเพื่อให้รากงอกก่อนแล้วนำไปหว่านลงในแปลงนาที่มีน้ำขังอยู่

การทำนาหยอด

การทำนาหยอด เป็นวิธีการปลูกข้าวโดยการ หยอดเมล็ดข้าวแห้งลงไปในดินที่เป็นหลุม ซึ่งการทำนาหยอดจะอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก เมื่อถึงช่วงต้นของฤดูการปลูกชาวนาจะทำการไถ กำจัดวัชพืชต่าง ๆ เพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับปลูก จากนั้นจะใช้ไม้เจาะหลุมให้กว้างพอที่ทำการหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวลงไปในหลุมได้ หรือใช้วิธีการโรยเป็นแถว แล้วทำการกลบฝังเมล็ดข้าว รอนกระที่ฝนตกลงมาต้นข้าวก็นงอกและเจริญเติบโตจนสามารถเก็บเกี่ยวได้

การปลูกข้าวโดยวิธีนี้สามารถทนแล้งได้หากประสพภาวะฝนทิ้งช่วง เพราะรากของชาวนาหยอดจะ

แข็งแรง และสามารถทนน้ำท่วมฉับพลันได้อีกด้วย การปลูกนิยมปลูกในที่ราบเชิงเขา หรือ ที่ราบบนภูเขาซึ่งเป็นดินที่ไม่สามารถกักน้ำไว้ได้ และที่ดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน เพราะนอกจากจะทำให้รากในสภาพแล้งสามารถหยั่งลึกลงดินได้ วิธีการเตรียมดินสะดวก สามารถกำจัดวัชพืชได้ง่าย

๔) ระบบการให้น้ำ

อาศัยน้ำฝนเป็นหลักและใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติภายในอำเภอ ควบคุมระดับน้ำให้อยู่ประมาณ ๕ เซนติเมตร เพราะน้ำในระดับนี้ เพียงพอต่อความต้องการของต้นข้าว เพื่อคุมวัชพืชไม่ให้งอกมาแย่งปุ๋ย และยังสามารถละลายปุ๋ยที่เข้มข้นให้เจือจาง กระจายได้พอเหมาะไปทั่วแปลง แต่หากน้ำมีมากเกินไปจะทำให้ปุ๋ยเจือจางระเหยไปกับน้ำเมื่อถูกแสงแดด และเมื่อต้นข้าวออกรวงได้แล้วประมาณ ๒ สัปดาห์ จะต้องไขน้ำออกจากนา ให้หมด เพื่อให้เมล็ดแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ใน ขณะที่ดินนานั้นแห้ง ทำให้สะดวกแก่การเข้าไปเก็บเกี่ยว การขาดน้ำในระยะการเจริญเติบโตของข้าว นอกจากจะทำให้ต้นข้าวไม่เจริญเติบโตแล้ว ยังทำให้ เกิดมีวัชพืชจำนวนมาก

๕) การดูแลรักษา

มีการลงสำรวจแปลงนาข้าว สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อสังเกตการเจริญเติบโต โรค และแมลงบนนาข้าว เพื่อหาวิธีป้องกัน และรักษาต่อไป

๖) การใส่ปุ๋ย (ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน)

การใส่ ปุ๋ยแบ่งออกเป็น ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ก่อนตกกล้า ปักดำ เรียกว่า ปุ๋ยรองพื้น ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปริมาณ ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ๑๖-๒๐-๐ สำหรับดินเหนียว หรือ ๑๖-๑๖-๘ สำหรับดินทราย ปริมาณ ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ และครั้งที่ ๒ ก่อนออกรวง ซึ่งเรียกว่า ปุ๋ยแต่งหน้า ใส่ปุ๋ยยูเรีย ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่

๗) การเก็บเกี่ยว

ปัจจุบันอำเภอแม่เมาะมีการเก็บเกี่ยวที่หลากหลายวิธี ตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ ถ้าเป็นพื้นที่ตำบลแม่เมาะ และสบป่าดมีทั้งใช้รถเกี่ยวเนื่องจากปัญหาแรงงานในพื้นที่ และเกี่ยวด้วยมือ แล้วใช้รถนวดข้าว ในพื้นที่ตำบลนาสักและตำบลางเหนือ จะเกี่ยวด้วยมือ แล้วใช้รถนวดข้าว ส่วนพื้นที่ตำบลบ้านดง จะเกี่ยวด้วยมือแล้วนวดด้วยแรงงานคน และบางพื้นที่ก็ใช้รถนวดข้าว

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

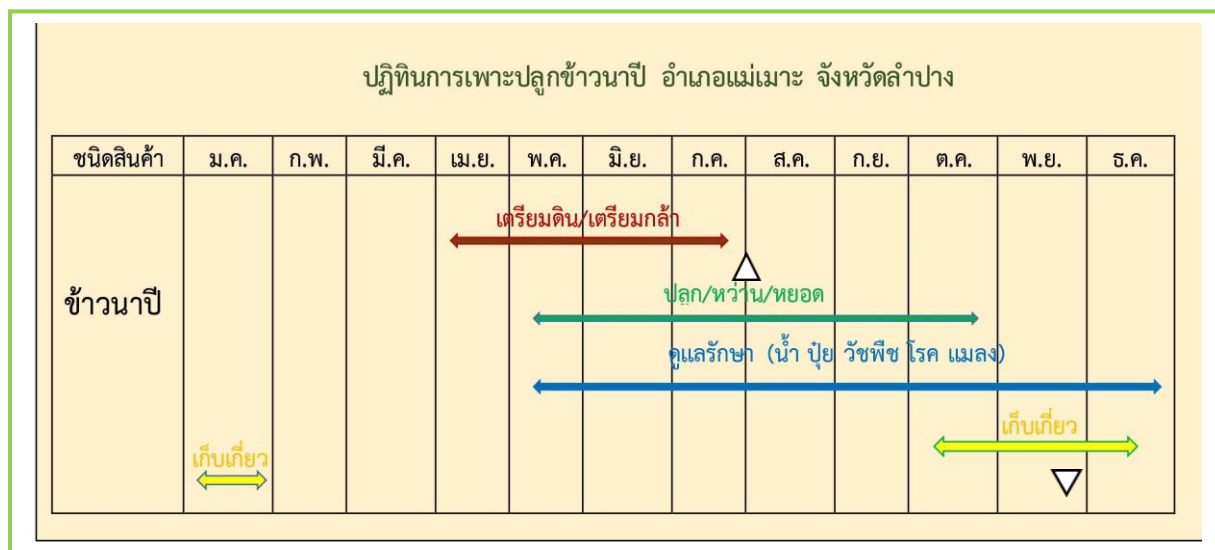
เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากทำนาเพื่อบริโภค ข้อเสียของการใช้รถเกี่ยวคือความชื้นสูง การเก็บรักษาข้าวเปลือกจำเป็นต้องตากข้าวเปลือกให้แห้งสนิทก่อนการเก็บรักษาไว้ในยุ้งฉาง เพื่อป้องกันการเน่าเสียและเชื้อราที่อาจจะเกิดจากความชื้น ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการตากและเก็บขึ้นยุ้งฉางนานกว่าการเก็บเกี่ยวแบบดั้งเดิมที่ใช้แรงงานเกี่ยวแล้วตากให้แห้งจึงทำการตีด้วยแรงงานคน

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

การใช้ข้าวพันธุ์ดี การแช่เมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และหมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ช่วยทำให้ข้าวแข็งแรง ลดปัญหาโรคแมลงลงได้มาก หากเกิดโรคแมลงระบาด เกษตรกรจะใช้ยาตามที่กรมวิชาการกำหนดอย่างเหมาะสมและถูกชนิดกับการระบาด

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแม่เมาะ มีการปลูกข้าวนาปี ดังนี้

ภาพที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแม่เมาะ

(ที่มา : สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๕๘)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอแม่เมาะมีต้นทุนการผลิต พื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าวนาปี เป็นเงิน ๕,๓๖๖ บาท

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี พ.ศ.๒๕๖๘

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
			ราคา/ไร่	หน่วย		
ค่าเช่า				บาท		
ค่าเมล็ดพันธุ์			๓๖๐	บาท		
ค่าไถเตรียมดิน			๑,๒๐๐	บาท		
ค่าแรงปลูก,หว่าน			๖๐๐	บาท		
ค่าสารป้องกันกำจัดวัชพืช			๒๕๐	บาท		
ค่าสารป้องกันกำจัดแมลง				บาท		
ค่าสารป้องกันกำจัดโรคพืช			๑๕๐	บาท		
ค่าแรงฉีดพ่นสารเคมี			๓๐๐	บาท	ผลผลิตเฉลี่ย ๖๐๐ กก./ไร่	
ค่าปุ๋ยเคมีสูตร ๐-๐-๖๐			๓๓๓	บาท	ราคาปัจจุบันกก.ละ ๑๓ บาท	
ค่าปุ๋ยเคมีสูตร ๑๘-๔๖-๐			๕๕๖	บาท	เป็นเงิน ๗,๘๐๐ บาท	
ค่าปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐			๙๖	บาท	หักต้นทุน ๖,๒๓๕ บาท	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย			๓๐๐	บาท	กำไร ๑,๕๖๕ บาท	
ค่าเก็บเกี่ยว			๑,๒๐๐	บาท		
ค่ากระสอบฟาง			๓๐๐	บาท		
ค่าขนส่ง			๓๐๐	บาท		
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ			๓๐๐	บาท		
รวม			๖,๒๓๕	บาท		

(ที่มา : การจัดเก็บข้อมูลแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินของ ศดปช.นาสัก อำเภอแม่เมาะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ปีการผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอแม่เมาะผลิตข้าวได้รวม ๙,๔๕๓.๒๓ ตัน ลดลงจาก ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ ซึ่งผลผลิตรวม ๙,๖๕๓.๖๗ ตัน ลดลง ๒๐๐.๔๔ และปีการผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๘/๖๙ ผลผลิตรวม ๗,๓๓๘.๖๑ ตัน ลดลง ๒,๓๑๕.๐๖ ตัน (ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรมส่งเสริมการเกษตร ,พ.ศ.๒๕๖๗) คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๘ เนื่องจากการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเมื่อถึงช่วงการเก็บเกี่ยวมีปริมาณฝนที่มากเกินไปทำให้ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายในหลายพื้นที่ และมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพราะราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น พื้นที่เกือบทั้งหมดปลูกข้าวเหนียว

๑) วิธีการตลาด

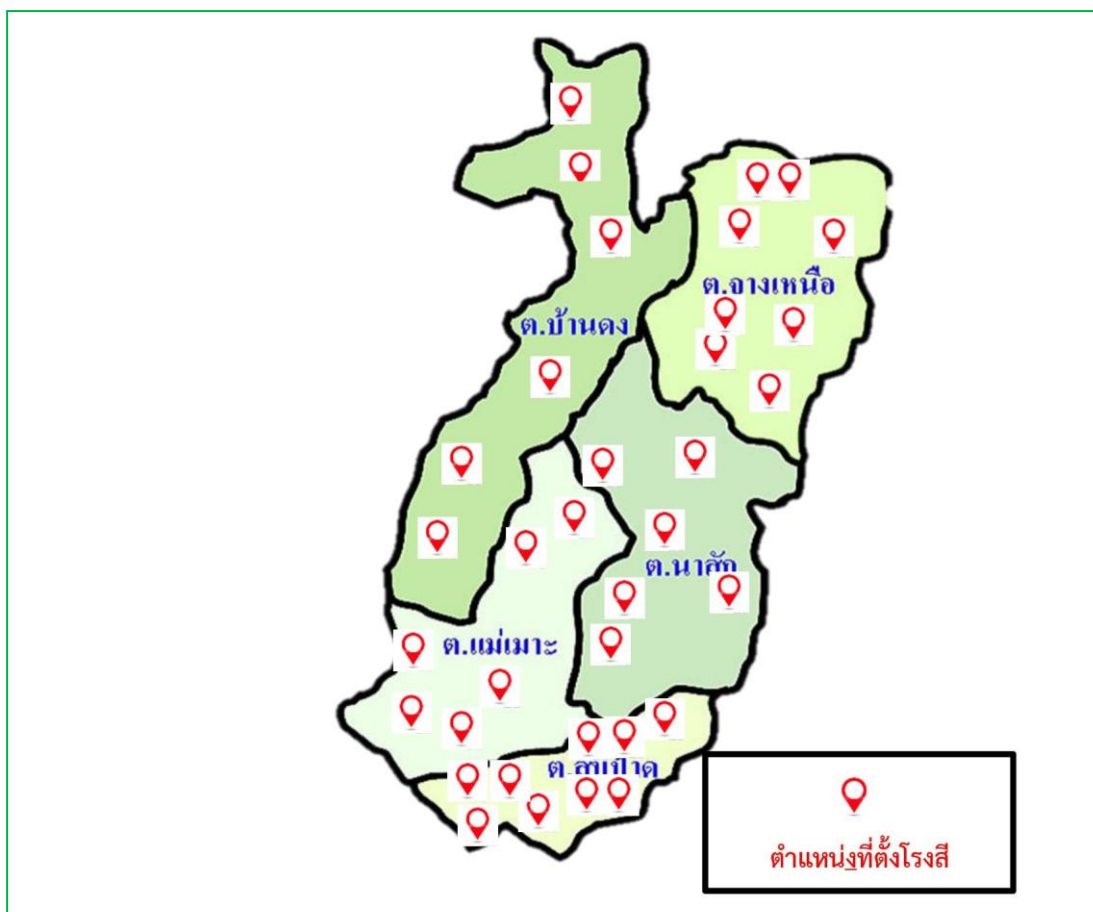

ภาพที่ ๑๒ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะจังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอแม่เมาะ มีโรงสีขนาดเล็ก รวม ๓๕ แห่ง กระจายอยู่ในทุกตำบล ตำบลสบป่าต ๙ แห่ง ตำบลจางเหนือ ๘ แห่ง ตำบลบ้านดง ๖ แห่ง ตำบลแม่เมาะ ๖ แห่งและตำบลนาสัก ๖ แห่ง โดยผลผลิตข้าวจะถูกขายให้พ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อภายในหมู่บ้านและส่งต่อไปยังโรงสีขนาดใหญ่ทั้งภายในและภายนอกจังหวัดต่อไป

ภาพที่ ๑๓ แสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงสีข้าว อำเภอแม่เมาะ
(ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๓,๑๖๖ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๕ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางรัชฎ์ ยิ่งสุขสันติสุข	๕	สบป่าด	แม่เมาะ	๒๕๖๐	การผลิตข้าว
๒	นางสาวพรรณวิไล จันทรวงศ์	๖	นาสัก	แม่เมาะ	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๓	นายธนพงษ์พันธ์ เกียงแก้ว	๘	บ้านดง	แม่เมาะ	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๔	นายสี ทองดี	๘	นาสัก	แม่เมาะ	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๕			างเหนือ	แม่เมาะ	๒๕๖๑	การผลิตข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์การเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์การเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์การเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๒	๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่เมาะ ๒. ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปข้าวตำบลนาสัก
แปลงใหญ่	๑	๑.แปลงใหญ่ข้าวตำบลสบป่าด
วิสาหกิจชุมชน	๑	วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มแม่บ้าน	๑	กลุ่มแม่บ้านสบจางตำบลนาสัก

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอแม่เมาะ

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	๑. พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก โดยมีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑) และปานกลาง (S๒) รวมกันประมาณ ๑๖,๐๒๓ ไร่ แต่มีการปลูกจริงในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) สูงถึง ๖,๓๔๘ ไร่	๑. มีโรงสีข้าวขนาดเล็กกระจายอยู่ทุกตำบลรวม ๓๕ แห่ง โดยตำบลสบป่าดมีจำนวนมากที่สุด (๙ แห่ง)	๑. ตลาดข้าวเปลือกและข้าวสารกระจายตัวอยู่ภายในอำเภอและส่งต่อไปยังโรงสีขนาดใหญ่ในพื้นที่
	ปัญหา Pain point	๑. การพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก: แหล่งน้ำหลักมาจากการอาศัยน้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติเท่านั้น ทำให้เสี่ยงต่อสภาวะฝนทิ้งช่วงหรือน้ำท่วมฉับพลัน ๒. ข้อจำกัดของพื้นที่: มีการปลูกข้าวในพื้นที่ที่ "ไม่เหมาะสม (N)" สูงถึง ๖,๓๔๘ ไร่ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของผลผลิต	๑. โรคและแมลงระบาด: เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผลผลิตในปีล่าสุดลดลงถึง ร้อยละ ๒๓.๙๘	๑. การแข่งขันกับพืชทางเลือก: ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีราคาสูงใจสูงกว่า ทำให้เกษตรกรเริ่มลดการปลูกข้าวลง
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	๑. Agri-Map Mobile: นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์และปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน หรือเลือกสายพันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพพื้นที่นั้น ๆ ๒. แอปพลิเคชันพยากรณ์อากาศแม่นยำสูง (เช่น WM App): เพื่อวางแผนการเพาะปลูกและการใส่ปุ๋ยให้สอดคล้องกับปริมาณฝน ป้องกันปุ๋ยละลายหรือระเหยไปกับน้ำ	๑. แอปพลิเคชันวินิจฉัยโรคพืช: ใช้ AI ในการช่วยระบุชนิดของโรคและแมลงจากการถ่ายรูป เพื่อให้เกษตรกรใช้ยาได้ตรงจุดตามคำแนะนำของกรมวิชาการ	๑.Digital Marketing: ใช้โซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์ความโดดเด่นของพันธุ์ข้าวท้องถิ่น เช่น น่าน ๕๙ หรือ กข๖ เตี้ย

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอแม่เมาะ (ต่อ)

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	๑.เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ๓,๑๖๖ ครัวเรือน มีเกษตรกรต้นแบบ ๕ ราย และมีการรวมกลุ่มเป็น "แปลงใหญ่ข้าวตำบลสบป่าด"	๑.พ่อค้าคนกลางในหมู่บ้านเป็นตัวกลางหลักในการรวบรวมผลผลิต และมีกลุ่มแม่บ้านสัจจางตำบลนาสักที่เข้ามามีบทบาท	๑.ผู้บริโภคส่วนใหญ่คือคนในครัวเรือน (บริโภคเอง ๕๕%) พ่อค้าขายปลีก และพ่อค้าส่งรายใหญ่ระดับประเทศ
	ปัญหา Pain point	๑.ต้นทุนค่าเตรียมดินสูง: ค่าไถเตรียมดินสูงถึง ๑,๒๐๐ บาทต่อไร่ ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ที่เกษตรกรต้องแบกรับ	๑. ขาดแคลนแรงงาน: พื้นที่ส่วนใหญ่ต้องหันไปใช้รถเกี่ยวเนื่องจากหาแรงงานคนได้ยาก	๑. อำนาจการต่อรองต่ำ: เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตผ่าน พ่อค้าคนกลาง ภายในหมู่บ้านเป็นหลัก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงหันมาใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต ๒. เทคโนโลยีการวิเคราะห์ดิน: ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินอย่างเข้มข้นเพื่อลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง	๑. โดรนเพื่อการเกษตร: นำมาใช้ในการฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเพื่อลดค่าแรงและเพิ่มความแม่นยำ (จากเดิมที่มีค่าแรงฉีดพ่นและใส่ปุ๋ยรวมกันถึง ๖๐๐ บาทต่อไร่)	๑. E-commerce Platform: พัฒนาช่องทางการขายออนไลน์ผ่านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน,กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงและเพิ่มกำไรส่วนต่าง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	๑. เน้นปลูกข้าวเหนียว (สันป่าตอง๑, กข๖) และข้าวเจ้า (ขาวดอกมะลิ ๑๐๕) มีต้นทุนการผลิตนอกเขตชลประทานอยู่ที่ ๖,๒๓๕ บาทต่อไร่	๑. ข้าวเปลือกถูกแบ่งเป็น ๓ ส่วนหลัก: บริโภคเอง ๕๕%, ขายให้พ่อค้า/โรงสี ๔๐% และเก็บไว้ทำพันธุ์ ๕%	๑. ข้าวสารที่แปรรูปแล้วจำหน่ายผ่านผู้ค้าปลีกและส่งออกภายในประเทศ
	ปัญหา Pain point	๑. พันธุ์ข้าวที่ไม่หลากหลาย ทำให้ไม่เป็นที่สนใจของผู้บริโภค	๑. ปัญหาความชื้นจากการใช้เครื่องจักร: การใช้รถเกี่ยวข้าวทำให้ข้าวมีความชื้นสูงเสี่ยงต่อเชื้อราและคุณภาพลดลงหากตากไม่แห้งสนิท	๑. สินค้าแปรรูปไม่หลากหลาย และยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคนัก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา		๑. เครื่องวัดความชื้นข้าวดิจิทัล: เพื่อตรวจสอบคุณภาพข้าวหลังการเก็บเกี่ยวก่อนเข้ายุ้งฉาง ลดความเสียหายจากเชื้อรา	๑. ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability): ใช้ QR Code เพื่อระบุแหล่งที่มาและกระบวนการผลิต (เช่น ข้าวปลอดภัยจากแม่เมาะ) เพื่อสร้าง Story และเพิ่มมูลค่าสินค้าให้ต่างจากข้าวทั่วไป

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการที่ ๑

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๑: โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวทนทานต่อสภาพภูมิอากาศ (Mae Moh Climate-Resilient Rice Productivity)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
๓. แนวทางการพัฒนา	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	ในปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ ผลผลิตข้าวในแม่เมาะลดลงถึง ร้อยละ ๒๓.๙๘ เนื่องจากการระบาดของโรคแมลงและปริมาณฝนที่มากเกินไปในช่วงเก็บเกี่ยว นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าวในเขตที่ไม่เหมาะสม (N) ถึง ๖,๓๔๘ ไร่ และเกษตรกรต้องแบกรับต้นทุนการผลิตสูงถึง ๖,๒๓๕ บาทต่อไร่
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อลดความเสี่ยงจากการสูญเสียผลผลิตจากภัยธรรมชาติและโรคแมลง ๒.เพื่อลดต้นทุนการผลิตผ่านการจัดการปุ๋ยและสารเคมีที่แม่นยำ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรสามารถลดความเสี่ยงจากการสูญเสียผลผลิตจากภัยธรรมชาติและโรคแมลง ๒.เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตผ่านการจัดการปุ๋ยและสารเคมีที่แม่นยำ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ตำบลนาสัก และตำบลางเหนือ
๘. กิจกรรมหลัก	๑.การส่งเสริมการทำนาหยอด (Na Yod): ในพื้นที่ราบเชิงเขา (ตำบลนาสัก และตำบลางเหนือ) เพื่อให้รากข้าวแข็งแรงทนต่อสภาวะฝนทิ้งช่วงและน้ำท่วมฉับพลันได้ดี ๒.การจัดการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน: เน้นการใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง (รองพื้นและแต่งหน้า) ตามความเหมาะสมของดินเหนียวและดินทราย เพื่อลดต้นทุนปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง ๓.ระบบเฝ้าระวังศัตรูพืชชุมชน: ใช้กลไกการสำรวจแปลงสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดการใช้สารเคมี
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ ,สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดลำปาง,กลุ่มเกษตรกร,กองทุนรอบโรงไฟฟ้า
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ต.ค.๒๕๖๘ - ก.ย.๒๕๗๐ (ปีงบประมาณ ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยเดิมที่ ๐.๔๘ ตันต่อไร่

	๒.เกษตรกรมีกำไรสุทธิต่อไร่สูงกว่า ๑,๕๖๕ บาท จากการลดรายจ่ายค่าสารเคมีและปุ๋ย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ๒.เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายค่าสารเคมีและปุ๋ยได้ ๓.เกษตรกรมีความรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการเฝ้าระวังศัตรูพืช

ตารางที่ ๓๗ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) โครงการที่ ๒

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการที่ ๒: โครงการยกระดับคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวแม่เมาะ (Mae Moh Value-Added Rice Chain Enhancement)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
๓. แนวทางการพัฒนา	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรแม่เมาะส่วนใหญ่ทำนาเพื่อบริโภคเอง แต่มีปัญหาสำคัญคือการใช้รถเกี่ยวทำให้ ข้าวมีความชื้นสูง เสี่ยงต่อเชื้อราหากตากไม่แห้งสนิท และส่วนใหญ่ยังขายผ่านพ่อค้าคนกลางไปยังโรงสีนอกพื้นที่ ทำให้อำนาจการต่อรองต่ำ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อปรับปรุงกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวและลดความสูญเสียจากความชื้น ๒.เพื่อสร้างช่องทางการตลาดและมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวเหนียวและข้าวเจ้าพันธุ์ดีในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรสามารถปรับปรุงกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวและลดความสูญเสียจากความชื้น ๒.เกษตรกรสามารถสร้างช่องทางการตลาดและมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวเหนียวและข้าวเจ้าพันธุ์ดีในพื้นที่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑.โรงสีขนาดเล็ก ๕ แห่งในพื้นที่ ๕ ตำบล ของอำเภอแม่เมาะ ๒.เกษตรกรในพื้นที่แต่ละตำบล ะละ ๑๐ ราย รวม ๕๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑.การพัฒนาศูนย์จัดการความชื้นข้าวชุมชน: สนับสนุนโรงสีขนาดเล็ก ๕ แห่งในพื้นที่ ๕ ตำบล ให้มีเทคโนโลยีการตากหรืออบลดความชื้นที่มีประสิทธิภาพ ๒.การสร้างแบรนด์ข้าวแม่เมาะปลอดภัย: นำจุดเด่นของพันธุ์ข้าว เช่น น่าน ๕๙ หรือ ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ มาสร้าง Story และช่องทางขายตรงเพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอแม่เมาะ ,สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง,กลุ่มเกษตรกร, กองทุนรอบโรงไฟฟ้าฯ
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ต.ค.๒๕๖๘ - ก.ย.๒๕๗๐ (ปีงบประมาณ ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ บาท

๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.โรงสีขนาดเล็ก ๕ แห่งในพื้นที่ ๕ ตำบล ของอำเภอแม่เมะมีเทคโนโลยีการตากหรืออบลดความชื้นที่มีประสิทธิภาพ ๒.เกษตรกรในพื้นที่แต่ละตำบล ะละ ๑๐ ราย รวม ๕๐ รายสามารถสร้าง Story และช่องทางขายตรงเพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.ข้าวเปลือกมีความชื้นตามมาตรฐาน ลดการเน่าเสียและเชื้อรา ๒.เกิดผลิตภัณฑ์ข้าวแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่ม ช่วยจูงใจให้เกษตรกรคงพื้นที่ปลูกข้าว แทนการเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๘ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/ กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตข้าวทนทานต่อ สภาพภูมิอากาศ (Mae Moh Climate-Resilient Rice Productivity)	๑.บุคลากร (Man) ๒.งบประมาณ (Money) ๓.วัสดุอุปกรณ์ (Material) ๔.การบริหารจัดการ (Management)	๑.การส่งเสริมการ ทำนาหยอด ๒.การจัดการปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓.ระบบเฝ้าระวัง ศัตรูพืชชุมชน	๑.ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก ค่าเฉลี่ยเดิมที่ ๐.๔๘ ตันต่อไร่ ๒.เกษตรกรมีกำไรสุทธิต่อไร่สูง กว่า ๑,๕๖๕ บาท จากการลด รายจ่ายค่าสารเคมีและปุ๋ย	๑.เกษตรกรมีความรู้ การใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน และการ เฝ้าระวังศัตรูพืช	๑.เกษตรกรในชุมชนมี รายได้จากการขาย ผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้น ๒.เกษตรกรสามารถลด รายจ่ายค่าสารเคมีและ ปุ๋ยได้	กองทุนรอบ โรงไฟฟ้าฯ	๒๕๗๐
โครงการยกระดับ คุณภาพและสร้าง มูลค่าเพิ่มข้าวแม่ เกาะ (Mae Moh Value-Added Rice Chain Enhancement)	๑.บุคลากร (Man) ๒.งบประมาณ (Money) ๓.วัสดุอุปกรณ์ (Material) ๔.การบริหารจัดการ (Management)	๑. การพัฒนาศูนย์ จัดการความชื้นข้าว ชุมชน ๒. การสร้างแบ รนด์ข้าวแม่เกาะ ปลอดภัย	๑.โรงสีขนาดเล็ก ๕ แห่งใน พื้นที่ ๕ ตำบล ของอำเภอแม่ เกาะมีเทคโนโลยีการตากหรือ อบลดความชื้นที่มี ประสิทธิภาพ ๒.เกษตรกรในพื้นที่แต่ละตำบล ๆละ ๑๐ ราย รวม ๕๐ ราย สามารถสร้าง Story และ ช่องทางขายตรงเพื่อลดการ พึ่งพาพ่อค้าคนกลางได้	๑.เกษตรกรมีความรู้ เรื่องเทคโนโลยีการ ตากหรืออบลด ความชื้นที่มี ประสิทธิภาพ และมีความรู้ในการ สร้าง Story และ ช่องทางขายตรงเพื่อ ลดการพึ่งพาพ่อค้า คนกลางได้	๑.ข้าวเปลือกของ เกษตรกรมีความชื้นตาม มาตรฐาน ลดการเน่าเสีย และเชื้อรา ๒.เกิดผลิตภัณฑ์ข้าวแปรรูป ที่มีมูลค่าเพิ่ม ช่วยจูง ใจให้เกษตรกรคงพื้นที่ ปลูกข้าวแทนการ เปลี่ยนไปปลูกข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	กองทุนรอบ โรงไฟฟ้าฯ	๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (๒๕๕๕). ข้อมูลด้านกายภาพ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง. เข้าถึงได้จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- กรมชลประทาน. (๒๕๖๘). ข้อมูลอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ. เข้าถึงได้จาก <https://app.rid.go.th/>
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (๒๕๖๘). ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลจังหวัดลำปาง. เข้าถึงได้จาก <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/tshow๓.php?ddlGeo=๔๐/>
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๒ - ๒๕๖๕). การใช้ที่ดิน. เข้าถึงได้จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๑-๒๕๖๓). ข้อมูลด้านกายภาพ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง. เข้าถึงได้จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๖). กลุ่มชุดดิน. เข้าถึงได้จาก <https://dinonline.ddd.go.th/Default.aspx/>
- กรมอุตุนิยมวิทยา. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ. ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาค. (๒๕๖๘). ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ. เข้าถึงได้จาก <https://th.weatherspark.com/>
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ. (๒๕๖๘). ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ. ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาค. กรมอุตุนิยมวิทยา. เข้าถึงได้จาก <https://th.weatherspark.com/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอ. (๒๕๖๘). ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเครือข่าย. เข้าถึงได้จาก <https://asa-center.doae.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอ. (๒๕๖๘). กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่. เข้าถึงได้จาก <https://co-farm.doae.go.th/profileslist.php/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอ. (๒๕๖๘). ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน. เข้าถึงได้จาก <https://smce.doae.go.th/>
- สำนักงานเกษตรอำเภอ. (๒๕๖๘). อาสาสมัครเกษตร. เข้าถึงได้จาก <https://asa-center.doae.go.th/>
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ. (๒๕๖๘). รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชอาหารสัตว์ ปี ๒๕๖๘. ออกรายงานเมื่อ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘
- สำนักงานประมงอำเภอ. (๒๕๖๘). รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำอำเภอแม่เมว ปี ๒๕๖๘. ออกรายงานเมื่อ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ. (๒๕๖๘). ผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์. เข้าถึงได้จาก <https://otop.cdd.go.th/report/>